

bb . 79 /a belföldi... polyt./

46. küldöttség Leningrádba
47. bkv közlemény
48. csajkovszkij emlékest
49. petőfi emlékkönyvtár
50. jászberényi tanácsülés
51. ksh komárom megyei felmérése
52. vas megyei képzőművészek
53. pályakezdő pedagógusok
54. bábolna-kombinát
55. centennáriumi helységnévtár
56. száhalombattai pályázat
57. betlej moszkvába utazott
58. tapolcai termálfürdő
59. új bölcsőde
60. képviselők a kgm-ben
61. népfront találkozó
62. baranya megyei tanács ülése
63. nődelegáció
64. magyar-lengyel baráti találkozó
65. imco közgyűlésre küldöttség
66. titó üdvözlője
67. zsvkov üdvözlője
68. csehszlovák szocialista brigádvezetők
69. ndk nőküldöttség
70. finn honvédelmi miniszter
71. szovjet háborús veteránok
72. ifjuság és színház-ankét
73. szovjet miniszterhelyettes
74. időjárás
75. komszomol titkár elutazása
76. szovjet filmművész érkezése
77. szovjet kulturális küldöttség érkezése
78. vietnami barátság est
79. hírjegyzék.

/mti/
készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerecsztette: halasi györgy

21.05 rj

M 2 110

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. november 13.

bb 1. komplett kisüzemek nigériának

1973.november 13.

1 ol/pá um ie hgy

rövidesen üzembe helyezik nigériában azt a két komplett kisüzemet, amelyeket magyar ipari szövetkezetek szállítottak a távoli országnak. az egyik fémtömegcikk, a másik kerámia-elsősorban edények - gyártására rendezkedik be. nem csupán az üzem, s a géppark magyar; az új létesítmények tevékenységéhez számottevő szellemi export is kapcsolódik. ugyanis magyar szakemberek utaztak nigériába, hogy a helyszínen taníthassák meg az új üzemek dolgozóit a gépek kezelésére, az alkalmazott technológiákra. a fejlődő országokban már kialakult gyakorlat szerint ezek a „magyar” kisüzemek nigériában is közös vállalatként működnek majd; közös a vezetés, mint ahogy a két fél - a megrendelő és a szállító - közösen részesül a mini-gyárak gazdasági eredményéből. az új üzemek profilja, gyártmánylistája az adott település igényeinek megfelelően alakult, a termékek zömét helyben értékesítik. a magyar szerelők jó ütemben haladnak munkájukkal, s a z üzemszerű termelés várhatóan már a jövő év tavaszán megkezdődik.

egyébként már tárgyalnak egy bórdiszmű üzem telepítésének részletkérdéseiről is, amellet, hogy további létesítmények, - köztük faipari, kovácsoló, cement-mozaik és kéziszővő, illetve drótkerítésgyártó-kisüzemek - ügyében is kezdődtek előzetes tájékoztató megbeszélések. az érdeklődők között van például egy nőszövetségi fejlesztési szövetkezet is, amely kéziszővődét kért a magyar ipari szövetkezetektől./mti/

- 1 -

bb 2. kétmillió kétszáz ezer olvasó a könyvtárakban, hét-és félmillió látogató a muzeumokban - szakszervezeti vizsgálat a közművelődési alapintézmények munkájáról

1973. november 12.

i hi/fk um hi cz

a közalkalmazottak szakszervezetének elnöksége megvizsgálta, hogy a fontosabb közművelődési alapintézmények - könyvtárak, muzeumok, levéltárak, művelődési otthonok - tevékenysége megfelel-e társadalmunk igényeinek, fejlesztésük arányban áll-e a szükséglettel, s kielégítő-e az említett területek dolgozóinak megbecsülése.

ami a könyvtárak létszámhelyzetét illeti, a főfoglalkozású könyvtárosok száma országosan csaknem 4800. rajtuk kívül még kéreken 20 ezren látnak el könyvtárosi feladatokat mint részfoglalkozásuk, tiszteletdíjasok, társadalmi munkások. a közművelődési könyvtárak rendszeres olvasóinak száma 2 millió 200 ezer, a nyilvános tudományos könyvtárakat több mint száz ezren veszik igénybe. a közművelődési könyvtárak forgalma évi 55 millió, a nyilvános tudományos könyvtáraké 12 millió kötet.

házáink 185 muzeumban évente kétezer állandó és ezer időszakos kiállítás készül. a látogatók száma tavaly 7,5 millió volt. a muzeumok csaknem 10 millió egyedi műtárgyat őriznek. ezeket a feladatokat 600 főállású és 120 részfoglalkozású tudományos szakember iránításával 1200 dolgozó oldja meg.

a két országos hatáskörű Levéltáron kívül 21 megyei és több szaklevéltár működik. dolgozóik száma alig haladja meg a háromszázat. munkájukban előtérbe került a felhalmozott óriási értékű iratanyag felhasználása, illetve ezek „felkinálása”, hatalmas munkát ró rájuk ezenkívül az iratok kezelése, selejtezése.

a művelődési otthonok száma - tanácsi és szakszervezeti együttesen - 3358. ezek közül 1913 alkalmas a klubkönyvtár, művelődési ház, illetve kulturális központ szerep betöltésére. látogatóik 70 százaléka fiatal, de törzsvendégeiknek számitanak a nyugdíjasok is. a művelődési otthonokban 9 ezer együttes tevékenykedik 200 ezer taggal.

/folyt.köv./

- 2 -

14

bb 2./ kétmilliófolyt./um

ami az említett intézmények helyzetét, jövőjét illeti, a közművelődési könyvtárak olvasóinak aránya 15 éven belül várhatóan 30-35 százalékra emelkedik, az irodalomhasználat pedig eltolódik a szakmai és tudományos kiadványok irányába. ezért - a szakszervezet szerint - aggodalomra ad okot, hogy az ország községeinek egy részében sokszor a minimális ismeretekkel sem rendelkező tiszteletdíjasokkal, alacsony nyitvatartási idővel működnek a könyvtárak.

a muzeumoknál a jelentős új beruházások - vári komplexum stb./ ellenére a terület egésze elmaradott a működési feltételek tekintetében. súlyosak a raktárgondok, sok az egészségtelen munkahely. szinte teljesen hiányzik a szakképzett közép-káder, kevés a kisegítő munkaerő. nem fejlődtek kellően - különösen vidéken - a természettudományi, az ipartörténeti, a mezőgazdasági jellegű intézmények. hiányosak a közönségszolgáló osztályok. továbbfejlesztésre szorul - jogszabályilag is - a meglévő értékek védelme.

a megyei levéltárak tekintélyes része egészségtelen, nem megfelelő beosztású épületben működik. raktáraik többségét a xviii.-xix. században alakították ki, kizárólag a törvényhatósági iratok számára. a kárt szenvedett iratok restaurálását csupán az országos levéltár végzi, kapacitása azonban csak kis része a szükségletnek. a létszám sem tartott lépést a feladatok bővülésével.

a művelődési otthonok zöme - bár az utóbbi években a tanácsok, üzemek jelentősen javították működési feltételeiket - anyagilag rosszul ellátott. a támogatás mértéke körülbelül a költségvetés 50 százaléka, ez sokszor még az üzemeltetésre sem elegendő. a létszám tekintetében nagy a fluktuáció, például hajdu megyében a művelődési otthoni dolgozók 29 százaléka egy évet sem töltött el munkahelyén.

a tapasztalatok alapján az elnökség felhívta a szakszervezeti szervek figyelmét, hogy a jövőben törődjenek többet a közművelődési intézmények dolgozóinak gondjaival, s amennyiben helyi kezdeményezéssel lehetséges, segítsék problémáik megoldását./mti/

--

- 3 -

14

bb 4. ii. költészeti biennálé, kiállítások, tárlatok - őszi
közművelődési program

i nn/gk um hi cz

1973. november 13.

Élénk közművelődési élet bontakozik ki országszerte az őszi beköszöntével. novemberben számos vetélkedőt, előadást, kiállítást rendeznek a művelődési házakban, kulturális központokban, ifjúsági klubokban. november 17-én és 18-án a szolnok megyei művelődési központban tartják meg a III. kelet-magyarországi tájegységi amatőr filmszemlét borsod, hajdu, heves, szabolcs és szolnok megye amatőr filmeseinek találkozóival. ekkor értékelik a „filmkamerával a megye művelődési házaiban”, című amatőrfilmes pályázatot is. nagykanizsán ugyanebben az időpontban hangzanak el az mrt nemzetközi jazzfesztiváljának hangversenyei. tatabányán november 23-25 között bemutató előadások lesznek a munkásszintjátékok 1. országos találkozója keretében. győrről a rába művelődési központban november 25-től 27-ig zajlanak a II. költészeti biennálé ünnepi eseményei.

a változatos kiállítási programból nagy érdeklődésre tarthat számot juraj Lauko szarvasi származású, pozsonyban élő naiv festő tárlata, amelynek a békéscsabai munkácsy Mihály muzeum ad otthont. a zalaegerszegi ifjúsági házban november 19. és december 1. között fogadja a nyilvánosságot a „bolgár ikonok”, című kiállítás. komáromban kopernikusz életét és munkásságát ismertető kiállítást rendeznek november utolsó tíz napjában. tatán a megyei művelődési központban november 23-án nyílik az őszi tárlat. esztergomban ugyan csak november végén nyílik györfy Klára festőművész, a fővárosi művelődési házban pedig Koós Péterné iparművész kiállítása.

a fővárosi művelődési házban november 19-én lesz a budapest című filmpályázatra beérkezett pályaművek bemutatója és nyilvános értékelése. a józsefvárosi művelődési ház VIII. kerület József körút 70. szám alatti kiállítótermében „bemutatkozik Józsefváros”, címmel bonyolítják le a fővárosi helytörténeti klub tapasztalatcseréjét.

a fontosabb megyei és városi rendezvények közül figyelmet érdemel a bányász szocialista brigádok országos vetélkedőjének két selejtezője, amelyet pécsen a ságvári művelődési házban rendeznek.
/folyt.köv./

- 4 -

M

o

bb 4./ ii. költészeti ... folyt./um

gyomán „bujdosik az árva madár”, címmel a helyi művelődési ház művészeti csoportjai tartanak bemutatót. a fejér megyei rendezvények közül érdemes szólni a november 19-én Bicskén megnyíló kopernikusz-émlékkiállításról, illetve arról a vetélkedőről, amelyet székesfehérvárott a pamuttextil ifjúsági klubban rendeznek „ki tud többet a szovjetunióról?”, címmel, szocialista brigádok részére. székesfehérvárról, a gárdonyi Géza művelődési házból jelentkezik november 30-án a rádió népszerű műsora, a „ki nyer ma?”, jutalomként hangzik el az Ikarus-gyár dolgozóinak, akik a „rádiót minden iskolának”, akció keretében kilenc készüléket adtak a tanyai iskoláknak.
/mti/

--

bb 3. gyógyszerészek országos munkaszervezési konferenciája
1973. november 13.

t ms/fk um hi hgy

csütörtökön az egri technika házában háromnapos munkaszervezési konferenciát kezdenek a gyógyszerészszevetők. a gyógyszerterek államosítása óta a lakosság gyógyszerfogyasztása négy és félszeresére emelkedett, miközben sem a gyógyszerterek, sem a bennük foglalkoztatott gyógyszerészek száma nem növekedett lényegesen. hogy a gyógyszerellátás ennek ellenére lépést tudott tartani a kor színvonalával és még a rendkívüli igénybevételt jelentő nagy influenza-járványok idején is zavartalan volt, az a gyógyszerterek korszerűsítésén túl eddig is elsősorban a munka helyes megszervezésének volt köszönhető. a gyógyszerteri központok és a gyógyszerterek üzem- és munkaszervezési kérdései a jövőben jelentőségükben csak növekednek, hiszen a lakosság egészségügyi kultúrájának fokozódásával együtt jár a gyógyszerellátás iránti igények fokozódása, ugyanakkor a patikák létszámában továbbra sem várható változás, hiszen a kutatás jelentős számú gyógyszerész foglalkoztat.

a háromnapos konferencia mintegy 220 résztvevője 70 előadás alapján vitatja meg a gyógyszerészeti munkaszervezés időszaki problémáit. az előadások egyebek között a szervezési-mélet gyógyszerteri alkalmazásával, a számítógépeknek a gyógyszerellátás fejlesztésébe való bevonásával, a gyógyszerteri munkafolyamatok helyes szervezésével és a patikák fejlesztésével foglalkoznak. végső soron a tanácskozás célja a lakosság gyógyszerellátásának további javítása és fejlesztése. /mti/

--

- 5 -

M

bb 5. közmüépítések a fővárosban

i-don/mm um hi cz

1973.november 13.

a fővárosi nagyszabású építkezésektől elválaszthatatlan feladat a közmüépítés. e fontos ágazat fejlesztésének fontosságát jól érzékelteti, hogy a iv. ötéves terv időszakában budapest közmühálózatának bővítésére, rekonstrukciójára több mint 4 milliárd 500 millió forintot fordítanak.

jelentősen bővítik a gázhálózatot. a tervek szerint a következő 10-12 esztendőben a gázzal fűtött lakások száma hat-szorosára emelkedik, vagyis mintegy 350 ezer lakásban fűtenek majd gázzal. a víztermelést fokozzák majd az ujonnan épülő vízművek és több nyomásszabályozó berendezés. budapest csatornázott területe mintegy 40 százalékkal nő. a szennyvizek nagyobb arányu tisztítása még az idén megkezdődik.

az v. ötéves terv időszakában még több pénzt kapnak majd a közmüvek. az összeget - mint a városházán hangsúlyozták - a legcélszerűbben kell majd felhasználni. így például 1975 utáni feladat lesz dél-buda vizellátásának javítása, több víztárolómedence építése. a gázművek a jövőben még nagyobb figyelmet fordít a környezetvédelemre. ezért meggyorsítja a földgáz-program végrehajtását, folytatja elsősorban az új lakótelepeken a gázhálózat bővítését, s növeli a levegőtisztaság szempontjából védett övezetek területét. a köztisztasági hivatal részére szeméttégető mű épül.

a fővárosi tanács még korábban úgy határozott, hogy a közmüépítési munkát kiemelt feladatnak kell tekinteni. ezért az érintett vállalatok a nagyforgalmu utakon, körutakon és sugárutakon az út-és közmüvezeték-építésekkel és-karbantartásokkal kapcsolatos munkákat gyorsan, ha kell, három műszakban, szombaton és vasárnapokon is végezzék el. az utépítések alkalmával - ha arra szükség van - a közmüvezetéseket fel kell újítani. a lakosság részéről tudniillik jogos az az igény, hogy a felvonulási munkaterület csak annyi ideig legyen elzárva a forgalom elől, ameddig a munkálatok megkívánják. a másik pedig: ne forduljon elő, olyan, hogy előbb készül el az utburkolat és utána építik meg a gáz-, a víz- vagy más közmüvezeteket./mti/

--

- 6 -

bb. 7. kecskemét ad otthont a kodály-intézetnek

vid/rj fm cz

1973. november 13.

kodály zoltán szülővárosában, kecskeméten - a bács-kiskun megyei tanács támogatásával - hozzák létre a kodály-intézetet. a város történelmi központjának patinás műemlékegyüttesében, az egykori ferences-kolostor épületében alakítják ki a zene-tudományi intézményt. terveit a bács-kiskun megyei tervező vállalat készítette.

a műemlékekben szegény kecskeméten különösen értékes az egyes részleteiben középkori eredetű rendház, amelyet egyébként különböző korokban és stílusban alakítottak ki az 1600-as vek végére. középkori erődtemplom alapjaira építették, és a kolostorokra jellemző, udvar körüli kerengő folyósokhoz kapcsolódó helyiségekből áll. az intézet tervezőjének meg kellett oldania, hogy az épület mindenben megfeleljen az intézeti követelményeknek, - úgy, hogy műemléki jellegét is meg tudják őrizni.

a leendő intézetet a mellette lévő kecskeméti öregtemplommal együtt először „kiszabadították”, az egykor falaihoz épült földszintes létesítmények fogságából... a rendház belső, intézeti célra történő kialakítása eredeti tervrajz szerint történik. a kodály intézetnek az kölcsönöz majd sajátos szépséget, hogy különböző koru épületrészei ellenére is egységes hatásu lesz.

földszintjén az oktató és az igazgatási szobák, emeletén a kodály-archivum, valamint a vendégszobák kapnak helyet.

az intézet nagy lehetőséget nyújt majd a hazai és a külföldi ének-zenei szakemberek képzésére. ugyanis mellette van a világhírű kodály zoltán ének-zenei általános iskola és gimnázium, amelyet annakidején a mester szorgalmazására létesített szülővárosa. a tervezett zenei óvoda szintén közelében lesz.

a kecskeméti kodály intézet kialakítását megkezdték. megnyitását a jövő évben sorra kerülő nemzetközi kodály-szeminárium idejére tervezik. körülötte a régészeti feltárások befejezése után romkert létesül. /mti/

- 7 -

bb. 6. november filmjei a televízióban

i/nm/gk/rj hi -cz

1973. november 13.

a hónap második felében két sikeres magyar produkciót láthatnak a televízió nézői. november 15-én a filmesztétikai adásokhoz illusztrációként vetítették le a „budapesti tavasz”, című emlékeztető hazai produkciót, november 17-én este pedig krudgyula regényes hőse, a szindbád kel életre huszárik zoltán filmjében a tévé sokmillió nyílvanossága előtt.

november 21-én ismétlésként láthatjuk „a kis boby”, című amerikai filmet, 24-én pedig az éjszakai műsorban kerül az érdeklődők elé a „mandarin”, című francia alkotás. a választékban ott szerepel még a margret-sorozat újabb epizódja is, amelynek „barátom, a felügyelő”, a címe. ebben a hónapban befejeződik a „salto mortale”, című nszk-sorozat, míg újabb részeket láthatunk „az árnyak délbm tűnek el”, című szovjet produkcióból. /mti/

bb. 8. őskori mamut csontjai - értékes régészeti leletek somogyban

vid/fm/rj -cz n

1973. november 13.

az utóbbi hetekben újabb értékes régészeti leletek kerültek elő somogyban. dr. magyar kálmánnak a somogyi muzeumok régészének tájékoztatása szerint balatonaligán, az egyik üdülő kertjében az ott dolgozók őskori, földművelésre utaló eszközök-re: három sarlóra, négy örlőköre és fenőkőre bukkantak. kerekhatárában őskori mamut több csontja került elő. balatonlelle határában, a rádpuszta közelében római-kori téglasírt, csontokat és edényeket találtak. a régészek szerint nagy kiterjedésű római-kori temető maradványai kerültek elő. kaposvár határában, a nádasi erdő szélén az egyik homokpartfalban két nagyméretű kemence nyomára bukkantak. itt vasolvasztásra utaló vasrögöket és öntőformákat találtak. valószínűleg kelta korban használt vasolvasztókemencék maradványai kerültek napvilágra. /mti/

--

- 8 -

bb. 9. gáztároló a föld alatt

ivid/kz/gg/rj -cz

1973. november 13.

a már korábban kitermelt pusztadericsi gázmezőt képezték ki speciális új módszerrel gáz tárolására zala megye olajipari szakemberei. az eredetileg 400 millió köbméteres föld alatti „tárolóba”, a nyári hónapokban 24 millió köbméter gázt sajtoltak tartalékként a télre. a tartalékoló földgáz megfelelő „biztonsági”, zár alatt van. a gáztároló körzetek ugyanis két oldalon olyan márgakőzet határolja, ami nem engedi a gázt elszökni, az alján pedig egy ugyancsak biztonságosan záró, nagy kiterjedésű vízdugó helyezkedik el. /mti/

--

bb. 10. gépesítés - pénzbírságból

vid/kz/rj -cz

1973. november 13.

a központi szállítási tanács négy millió forintot adott a tatabányai szénbányáknak olyan beruházások megvalósítására, amelyek meggyorsítják a vasúti kocsik kirakását. a sok ezer vagon igénybe vevő tatabányai vállalat már másodszer részese a központi rakodás-fejlesztési alapról. a gazdasági bizottság határozatára néhány évvel ezelőtt képezték a rakodásfejlesztési alapot, amelynek forrása az üzemek által befizetett bírságok. jelentős bírságok megfizetésére kötelezik azokat az üzemeket, vállalatokat, amelyek nem gondoskodnak időben a vasúti kocsikban részükre érkező áruk kirakásáról. az állam az így befolyt pénzbírságokat gondos mérlegelés után azoknak az üzemeknek adja, amelyek saját fejlesztési alapjukból a vasúti kocsik állását csökkentő beruházást, gépesítést terveznek.

a tatabányai vállalatokhoz hasonlóan az országban már sok üzem kapott a központi fejlesztési alapról. 1970 óta összesen 600 millió forintot utaltak ki a rakodás gépesítésére. ezt az összeget a vállalatok saját erőforrásukból 700 millió forinttal kiegészítették, s így együttesen 1,3 milliárd forintot költöttek a teherszállítványok gyorsítását szolgáló beruházásokra. a központi rakodási alap ebben az évben már ötven százalékkal csökkent. ez örvendetes eredmény, mert azt bizonyítja, hogy az akció elérte célját; az ország üzei egyre kevesebb pénzbírságot fizetnek a vasúti kocsik állása miatt. a fokozottabb gépesítés hatására rendszeresebbé, gyorsabbá vált a vagonok kirakása, megszűntek a pályaudvarokon a „kocsitemetők”, ebben az évben 1970-hez képest 46 százalékkal kevesebb büntetést fizettek a fuvaroztatók kocsiállásért. /mti/

--
- 9 -

bb. 11. autós műszaki állomás épül székesfehérváron

vid/kz/rj -cz

1973. november 13.

az m-7-es autópálya és a 63-as ut mellett, székesfehérváron korszerű autós műszaki-állomást épít az autóklub. a megye több, mint háromezer klubtagjának rendelkezésére áll majd a diagnosztikai berendezésekkel ellátott műhely, az üzemanyag-töltő és a klub-helyiség. itt rendezik be a magán gépjármű-vezetőképző iskolát, az autóklub „sárga angyal” megyei bázisát és az állami biztosító ügyfélszolgálati irodáját. az új műszaki állomás építéséhez az autóklub 2.3 millió forintos támogatást ad, segítséget nyújtanak a székesfehérvári vállalatok is. az építkezést tavasszal kezdik és a tervek szerint 1974 végén fejezik be. /mti/

--

bb. 12. teletőben a balatoni vitorlások

vid/kz/rj -cz

1973. november 13.

balatonfüreden az elmúlt napokban partra emelték az utolsó vitorlášhajókat is. a szot nagyméretű vitorlášhajóit emelőberendezésekkel rakták partra. balatonfüreden, keszthelyen, balatonalmádiban, síófokon és balatonföldváron mintegy ezer vitorlášhajót tárolnak fedél alatt. mindenütt megkezdtek a hajók felújítását, karbantartását. a szot vitorlášflottájának valamennyi hajóját alaposan átvizsgálják, kijavítják és átfestik. miközben az utolsó hajókat is a teletőbe vontatják, előkészítik a téli szezonra a jégvitorlásokat. /mti/

--

bb. 13. műanyagbélés a régi gázvezetékekben - gyorsítják a dél-alföldi gázprogram megvalósítását

vid/kz/rj -cz

1973. november 13.

gyorsítja az országos gázprogram ráeső részének a megvalósítását a dél-alföldi gázgyártó és szolgáltató vállalat. a működési területéhez tartozó bács-kiskun, békés és csongrád megye városaiban, községeiben már több mint 40 000 háztartást, továbbá ipari- és mezőgazdasági üzemet lát el a szegedi szénhidrogén mező földgázával. az ugynevezett nagyfogyasztókhoz, vagyis a 150, egyenként legalább évi egymillió köbméter gázt igénylő üzemhez, gazdasághoz is egyre újabbak kívánának csatlakozni.

/folyt.köv./

- 10 -

bb. 13. / műanyagbélés a régi... 1. folyt./rj

mind több helyen alkalmazzák sertéstelepek, hajtatóházak fűtésére, s egyéb nagyüzemi célokra a földgázt. ehhez az eredetileg tervezett mintegy 100 millió forintos idei beruházási összeg, valamint a 40 kilométeres vezetékhalózat már kevés. ezért az éves előirányzat teljesítésére kérték engedélyt az országos kőolaj és gázipari trösztől. emellett az országban eddig még nem alkalmazott új módszerek, új technológiák bevezetésével kísérleteznek.

ezek közül elsőként szegeden vezették be a gázcsőhalózat bővítésére, illetve az elavult régi vezetékek cseréjére a polietilén csövek alkalmazását. ez utóbbira azt az egyedülálló megoldást alkalmazzák, hogy gázvezetésre már alkalmatlan, földalatti acélcsőbe egyszerűen behúzzák a föld felszínén egymásba illesztett és összeragasztott új műanyagcsöveket. így elmarad az uttestek költséges felbontása, s a közlekedést sem zavarják a nagyforgalmu városi utcákban. a régi vezetékekbe behúzott új műanyagcsövek természetesen vékonyabbak, mégis ki tudják velük elégíteni a megnőtt igényeket, hiszen a földgáz kalóriaértéke csaknem háromszoros a városi gázénak, emellett a nyomás is növelhető, s így a régi kalóriaérték ötszörösét továbbíthatják az új műanyagvezetékek. alkalmazásuk nemcsak meggyorsítja, hanem olcsóbbá is teszi a hálózat bővítést. szeged után a délalföldön, majd országosan is elterjesztik ezt az új eljárást, amelynek technológiáját a szegedi gázművek szakemberei dolgozták ki.

a gyors ütemben bekapcsolódó új-, valamint a régi fogyasztók az idén már mintegy negyedmilliárd köbméter földgázt használnak fel. a nagymennyiségű gáz elosztása ugyancsak sokrétű technikai és adminisztratív feladatot jelent, amelyet rövidesen elektronikus számítógéppel kívánnak megoldani. ezért vállalati információs számítóközpontot hoztak létre, s megkezdtek a lyukkártyás, számítógépes adatfeldolgozás előkészítését. egyelőre a viszonylag nagy személyi apparátust igénylő számlázást, majd a különféle beruházási, kölyvelési, anyagbeszerzési és egyéb feladatokat oldják meg komputerrel. a vállalat információ „adatbankját”, jól hasznosítják majd különféle műszaki problémák esetén is, hiszen például egy-egy berendezés, vezeték műszaki hibája esetén azonnal rendelkezésre állnak a különféle műszaki adatok, s meggyorsítják a megfelelő intézkedést. /mti/

--

- 11 -

bb. 14. zsirból fehérje - biológiai eljárás évi 4000 vagon
főlsleges zsir hasznosítására

i/kg/tr/rj ie hgy

1973. november 13.

különleges mikroorganizmusok „közreműködésével”, fehérjét állítanak elő zsirból a központi élelmiszeripari kutató intézetben most kidolgozott eljárással. a fehérje és vitaminkoncentrátum biológiai értéke vetekszik a husfehérje értékével, adalékanyagként különféle élelmiszerekhez keverve növelheti fehérjetartalmukat.

háznál naponta átlagban 100 gramm fehérjét fogyaszt el a táplálékkal egy lakos, ebből az egészségesebb állati eredetű csak 60 gramm. az arány javítására a husprogram szolgál alapul, amely szerint növelik a sertés- és szarvasmarhaállományt. a levágott állatok után több zsir is visszamarad, évente körülbelül 3.000-4.000 vagon főlsleg halmozódik fel a vágóhidakon. a főlsleges zsir hasznosítására és egyúttal a fehérje-szükséglet kielégítésére dolgozták ki az intézet munkatársai az új eljárást.

az élesztők családjába tartozó mikrobákat nitrogént tartalmazó közegbe helyezik, s állati eredetű zsirhoz adagolják. a mikroorganizmus szaporodásnak indul, s közben a zsirt is beépíti a szervezetébe, így ezek a mikrobatorzsek fehérjetartalmu koncentrátummá válnak. a fejlődő élesztősejteket azután megszáritják, a keletkező, enyhén sós izü massa a szabadalmaztatás alatt álló eljárással szobanagyságu fermentorban 24 óra alatt annyi fehérje állítható elő, mint amennyit például egy év alatt ötezer katasztrális hold kukorica terméséből nyernek.

az adalékanyagként felhasználható fehérje különösen a gyermekek élelmiszerébe keverve lehet hatásos. bizonyítja ezt egy japán kísérlet is: egy iskolában éveken át néhány százalékkal több fehérjét adtak a gyerekeknek, mint amennyi a hagyományos táplálékban van. az eredmény: 14 éves korukra 3-4 centiméterrel magasabbra nőttek az átlagos kosztion élő társaiknál.

a kutatóintézetben kidolgozott eljárás iránt már több vállalat is érdeklődik, nagyüzemi felhasználása hozzájárulhat az egészségesebb táplálkozás kialakításához. /mti/

--

- 12 -

NA

bb 15. nagy tételű ablaküveg érkezik a szovjetunióból - a télre készülnek az építők

i sb/gk szb ie hgy

1973. november 13.

az építőiparban befejeződtek a téli előkészületek. a modern, gyárszerű építési módszerek sem függetlenítik ugyanis teljesen az időjárás viszontagságaitól, a téltől az építőipart. ezért készítene a vállalatok minden évben külön intézkedési tervet a téli munkára, arra a fontos átmeneti időszakra, amelyben a jövő évi tervteljesítést alapozhatják meg. a vállalatok most nagyobb gondot fordítottak a téli munkahelyek kialakítására, mert számítanak arra, hogy az előző két enyhe tél után ezúttal erősebb hidegek akadályozzák majd a munkát.

gazdaságossági megfontolásokból téli előkészületként elsősorban azokat a munkákat végzik el, amelyekre egyébként - tél nélkül - is szükség lenne, tehát tető alá hozzák az épületeket, beüvegezik az ablakokat, s az eredetileg tervezett fűtőberendezésekkel, kazánházzal, távfűtéssel melegítik a helyiségeket, s a lehetőségek szerint minél kevesebbet költenek ideiglenes, átmeneti megoldásokra. így budapesten a 43-as építőipari vállalat a jövő évi átadásra előirányzott mintegy 10 ezer lakásnak a felét készíti elő téli munkára, s a tél előtt tető alá kerülő épületekben távfűtéssel gondoskodnak a festézés, mázolásához és az egyéb szakipari, illetve szerelőipari munkákhoz szükséges melegekről. az 1974. évi átadásra tervezett lakásoknak több mint a felét készíti elő téli munkára a komárom, a heves, a nógrád, a bács megyei és még jó néhány évm építőipari vállalat. így lehetőség nyílik arra is, hogy nagy hidegek esetén a szabadban dolgozó építőket is ezeken az előző évekhez hasonlóan ezen a télen is foglalkoztassák a dolgozókat, s ne küldjék őket kényszerű fagyszabadságra.

a házgyárakkal rendelkező vállalatok télen is folytatják a paneles házak összeszerelését, ezért gondoskodnak különféle melegítő berendezésekről, a dolgozóknak melegedőkről, védőitalról. így a különösen zord időjárástól, a mínusz 15-20 fokos fagyoktól és viharos szélétől eltekintve nem tartanak pihenőt a panelszerelők.

részletes és megfontolt intézkedéseket tettek az egyedi nagyberuházások építői. a hejőcsabai cement- és mászművekben, a péti nitrogénművek új műtrágyagyárában a fontossági sorrend szerint hozzák tető alá az üzemcsarnokokat, s gondoskodnak a fűtésről azokban az épületekben, amelyekben a gyárberendezések technológiai szereplői dolgoznak. /folyt.köv./

8.15/szb

-13-

a védett munkahelyeken vonják össze, hiszen nagyon fontos cél, hogy

szg

bb 15. /nagy tételű... 1. folyt./-szb

emellett valamennyi vállalat igyekszik kihasználni - ha nincs nagy hideg - a szabadban végzett munka lehetőségeit, hiszen mínusz 5 fokos lehülésig minden különösebb védekezés nélkül betonozhatnak épületalapokat, vastagabb épületszerkezeteket, de készenlétbe helyezték azokat a vegyszereket, gőzölő berendezéseket is, amelyek segítségével szükség esetén mínusz 10 foknál keményebb fagyban sem kell félbeszakítani a munkát.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az utóbbi hetekben ellenőrizte a vállalatok téli előkészületeit, s megállapította, hogy általában a korábbinál körültekintőbben, szervezettebben teremtették meg a folyamatos téli munka feltételeit. több alkalommal a minisztérium is segítséget nyújtott a téliesítéshez szükséges anyagok beszerzéséhez. többek között sok gondot okozott az ablakok beüvegezése az anyaghiány miatt. az évm felkérésére a szovjetunió nyújt segítséget, s rövidesen jelentős tételben szállít ablaküveget, amellyel a vállalatok még a nagy hidegek előtt megoldhatják üvegezési gondjaikat. /mti/

--

bb 17. 26.000 négyzetméter rőzsepokró, 42.000 tonna bazaltkő a szegedi tiszamederben

vid-kz szb -cz

1973. november 13.

a szegedi árvízvédelmi partfal rekonstrukciójának idei folyamatszabályozási munkálatai befejezéshez közelednek. a hajóállomástól a hidig terjedő szakaszon 26.000 négyzetméter rőzsepokrócot süllyesztettek le és eddig 42.000 tonna bazaltkővel terhelték a parti medret. ugyszólván megállás nélkül, éjjel-nappal még vasárnapokon is dolgoznak a szállító uszályok, a rakodó uszódaru, az irányító és a kiszolgáló személyzet. még mintegy 7.000 tonna terméskövet szórnak ki az év hátralevő részében, kihasználva a kedvező alacsony vizállást.

jövőre már megkezdik a támfal építésének előmunkálatait a jelenlegi szakaszon. az alsó támfalban ugynevezett szivárgó rendszert is kialakítanak. ez vezet majd el az árhullámok után a partfalakba felszivódott vizet. a klinikasor előtt tavasszal - amint az időjárási viszonyok, illetve a folyó szintje megengedi - folytatódhatnak a partszabályozási munkák. ezen a vonalon 36.000 négyzetméter rőzsemüvet készítenek, amit 35.000 tonna kővel süllyesztenek le.

az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság legnagyobb szabású beruházásának idei forint értéke megközelíti a 30 milliót, 1977 végén a munkálatok befejezésekor pedig 176 millió forint lesz. /mti/

8.25/szb

--
-14-

bb 16. hat új áruház szentesen

vid./kz gi hgy

1973. november 13.

rohamosan fejlődő, iparosodó alföldi városunkban, szentesen gyors ütemben épülnek és nyílnak meg a lakosság áruellátását-, az iparban dolgozó asszonyok második műszakját megkönnyítő üzletek, áruházak, vendéglátóhelyek. a napokban két új áruház is megkezdte működését a kossuth téri új lakótömbben: a modern lakberendezési áruház, valamint a különféle félkész ételeket is árusító, s több mint egymillió forint értékű árukészlettel rendelkező élelmiszeráruház. az elmúlt két év alatt ez a hatodik új áruháza szentesnek. a város legrégebbi vendéglátóhelye, a fennállásának 75. évfordulójához érkezett petőfi szálloda és étterem szomszédságában ugyancsak most nyílt meg a legújabb vendégfogadó hely, a panoráma presszó. kialakítására mintegy három és félmillió forintot fordítottak. /mti/

--

bb 18. fenyőcsemete műanyag dobozban

vid/kz gi -cz

1973. november 13.

az erdeifenyő-csemete nevelésének új finn módszerét honosítja meg vas megyében a szombathelyi erdő- és fafeldolgozó gazdaság. a magtermelő ültetvények nemesített fájáról szedett fenyőmagot a tél elején műanyagházban, műanyagdobozkákba ültetik el. a táptalaj három hónap alatt iskolázható méretű csemetéket produkál, s ezek a vegetáció bármely szakában géppel ültethetők el. a műanyagcellák kelő időre elbomlanak a földben, tehát gyökércsonkítás, kiszáradás és ültetési hibák nélkül kerül ki a szabadba a csemete.

a korszerű eljárással a korábbi szabadföldi termelési maximumoknál 10-20-szorosan több iskolázott fenyőcsemete nevelhető hektáronként fele idő alatt, kevesebb kockázattal. a jó minőségi és növekedésű csemeték minimálisra csökkentik a pótlási és az ápolási igényt is. a hagyományos nevelt csemetékből eddig egy hektáron 10-12 ezer darabot ültettek, a burkolt gyökérzetűből elég hétezer darab. /mti/

--

- 15 -

1010⁰⁰

bb 19. szövetkezeti áruház épül mórton

vid/kz gi -cz

1973. november 13.

szövetkezeti iparcikk-áruház építését kezdték meg a városiasodó fejer megyei nagyközségben, mórton. a helyi fogyasztási szövetkezet 18 millió forintot költ a kétszintes, összesen 1 650 négyzetméter alapterületű áruház kialakítására. 1974 végére készül el. /mti/

--

bb 20. csökken az akác területe hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megyében

vid-kz szb -cz

1973. november 13.

946 hektár régi erdőt pótolnak és 140 hektár új erdőt telepítenek a felső-tiszai erdő- és fafeldolgozó gazdaság területén - hajdu-bihar és szabolcs-szatmár megyében az idei őszön és a jövő év tavaszán, az új telepítési elveknek megfelelően csökkentik az akác, s növelik a fenyő és más fák arányát. eszerint a tervezett területnek már csak alig az egynegyedébe ültetnek akácot, 40 százalékát fenyővel, 30 százalékát tölgyel, 10 százalékát pedig nyárfákkal telepítik be. az erdősítéshez folyamatosan készítettek elő a területet. a talaj előkészítésnél a gazdaság területén új eljárást, az úgynevezett altalajlazításos módszert is alkalmazták. így a kijelölt területnek csak az egyharmadát kell mélyen megforgatni és a tuskót sem kell kiszedni. ezzel lényegesen csökkennek a telepítési költségek. /mti/

--

bb 21. fokozódik az érdeklődés a termelési társulások iránt baranyában

vid-kz szb -cz

1973. november 13.

baranya szövetkezeteiben - hosszú pangás után - megélénkült a társulási kedv: az utóbbi időben egymásután alakulnak a különféle termelési kooperációk. a pangás oka az volt, hogy a hatvanas években létrejött társulások nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. /folyt.köv./

8.40/szb

-16-

bb 21. /fokozódik az... 1. folyt./-szb

a kudarc évekre elvette a mezőgazdasági üzemek kedvét a közös vállalkozásoktól. csupán az országoshírű mecsektej maradt fenn, eredményes működésével igazolva a kooperációk hasznosságát, létjogosultságát. a fejlődésből eredő szükségszerűség - a drága gépek /repülőgép, helikopter/ jobb kihasználása, a nagy beruházások /állattartó telep, agrokémiai raktár/ terheinek közös viselése, egy-egy átfogó termelési feladat /cukorré-patermelés, növényvédelem/ megoldása - most mégis a társulás útjára vitte a baranyai mezőgazdasági üzemeket. nem „felülről”, szervezték tehát a kooperációkat, hanem „lentől”, - a szövetkezetek részéről - kezdeményezték. megfontoltabban is fogtak hozzá a létrehozásukhoz. a nyáron szövetkezeti küldöttségek látogattak az ndk-ba, ahol különféle mezőgazdasági kooperációk működnek igen eredményesen. az ott szerzett gazdag tapasztalatok nyomán az utóbbi időben hét termelési jellegű társulás alakult a megye területén. legjelentősebbek az úgynevezett agrokémiai társulások, amelyek közös erővel építenek műtrágya- és növényvédőszer-raktárt, s együttesen - repülőgéppel vagy helikopterrel - oldják meg a növényvédelmet. három ilyen kooperáció működik több mint hetvenezer hektár területen. eredményesnek bizonyult a tíz szövetkezetet tömörítő cukorré-patermelő társulás is, amely kétezer hektáron termeli a fontos ipari növényt, és pedig teljes gépesítéssel. emellett megszervezték az urebetimmet - a cukorgyár által előállított nagy tápértékű takarmánnyal - való korszerű marhahizlalást is. /mti/

--

bb.22. egészségügyi küldöttség utazott varsóba

k/vt/tr/fé bs

1973. november 13.

dr. schultheisz emil államtitkár vezetésével egészségügyi küldöttség utazott varsóba a magyar-lengyel egészségügyi együttműködési egyezmény 1974-1975-évi munkatervének megtárgyalására és aláírására. /mti/

--

8.58./fé

101000

- 17 -

bb.23. külkereskedelmi minisztériumban

mm fé hgy

1973.november 13.

kedden megkezdődött a magyar - finn gazdasági, ipari, műszaki együttműködési vegyesbizottság iv. ülészsaka. a tárgyalásokat finn részről bror wahlroos finn ipari-és kereskedelemügyi államtitkár, magyar részről udvardi sándor miniszterhelyettes vezeti./mti/

--

bb.24. utelzárás matonvásár és ercsi között

vid/ká fé hgy

1973.november 13.

a kpm fejer megyei közuti igazgatósága hidépités miatt november 15-től december 31-ig lezárja a martonvásár-ercsi összekötő ut 550 méteres szakaszát. a munkálatok idején a közlekedés a lezárt ut mentén vezető terelőúton bonyolódik./mti/

--

bb.25. csokonai koszoruja

vid/ká fé hgy

1973.november 13.

csokonai koszoruja címmel antológiát jelentetett meg a hajdu-bihar megyei tanács művelődési osztálya a csokonai vitéz mihály születésének 200. évfordulója alkalmából. a csokonai-ról szóló versek gyűjteményét bényei józsef debreceni író állította össze. az antológia több mint százötven verset foglal magába. /mti/

--

bb.26. közös magyar-szovjet ^{viz} vizsgálat a tiszán

vid/ká fé hgy

1973.november 13.

a kölcsönös együttműködési megállapodás keretében közös magyar-szovjet vizmintavételt és vizsgálatot tartottak kedden a tiszai tiszabecs-vitok és záhony-csap határszelvényében. a munkát az ungvári és a felső-tiszavidéki vízügyi igazgatóság vízminőségvédelmi szakértői végezték. a vizmintát kémiai vizsgálatoknak vetik alá, s megállapítják a víz minőségét, esetleg szennyeződésének mértékét. az eredményekről kölcsönösen tájékoztatják egymást a határmenti vízügyi igazgatóságok./mti/

--

10.45./fé L es

- 18 -

Tomu

bb.27. néprajzosok találkozója vas megyében

vid/ká fé hgy

1973.november 13.

a néprajzi muzeum és a savaria muzeum meghívására mintegy ötven néprajzos muzeológus érkezett kedden szombathelyre az ország minden részéről. a három napos találkozon a szakma aktuális kérdéseit vitatják meg. az első napon a ház berendezési tárgyainak gyűjtése és bemutatása címmel hangzott el előadás.

szerdán a csoport ellátogat a szombathelyi falu muzeumba amelyben vas megye minden néprajzi tájegységének legértékesebb népi építészeti remekei kaptak helyet./mti/

--

bb.29. husz aranyérmes dámlapát gyulajról

vid/ká fé hgy

1973.november 13.

véget ért a dámszarvasok barcogása gyulajon, a világhírű tolna megyei vadrezervátumban. negyvenöt darab lezajlott őszi vadászaton. a dámagancsok között husz aranyérmes, két ezüst-, öt pedig bronzérmes trófea. a legsúlyosabb dámlapát pár 5 kiló 38 dekagrammot nyom, ami hozzávetőleges becsléssel 13,5 kilogrammos gimszarvas agancsnak felel meg.

az idei vadászat eredménye a kiváló gyulaji vadállomány további minőségi javulásáról tanuskodik: nyolc-tízessel több az aranyérmes, mint máskor, s köztük öt agancspár öt kilogrammon felüli súlyu.

a selejtező vadászatokat folytatják a gyulaji erdőségben, s mintegy százötven tenyésztésre nem kívánatos dámtelenet és borjat lőnek ki az év végéig./mti/

dámbikát lőttek ki a hazai és a külföldi vadászok, a most

- 19 -

Tomu

bb 28. a gyorsabb, színvonalasabb szolgáltatásért - a kiosk budapesti választmányának ülése

t ol/pá szb hgy

1973. november 13.

jelenleg 17.380 kisiparos dolgozik a fővárosban, közülük 3.432-en munkaviszony, illetve nyugdíj mellett tevékenykednek. az idén 1.635 új iparengedélyt adtak ki, s 1.859-et szüntettek meg. a kívánatos az lenne, hogy tovább emelkedjék, elsősorban a javító-szolgáltató szakmákban a munkaadói hozzájárulással, illetve nyugdíjjal rendelkező kisiparosok száma - mondotta dr. juhász zoltánné, a kiosk budapesti titkára a keddi választmányi értekezleten. a beszámolóból is kitűnt, hogy a választott szervezetek nagy súlyt fektetnek a lakosság igényeinek gyorsabb, színvonalasabb kielégítésére. a kisiparosok 310-109-es számú központi telefonügyeletétől változatlanul igen sokan kérnek különféle szolgáltatói munkát. az újpalotai lakótelepen pedig a közelmúltban megnyitott az iparosok második központi felvevőhelye. a javító-szolgáltató munka fejlesztését azonban - a létszámcsökkenés mellett - elsősorban a megfelelő kis műhelyek hiánya nehezíti, s a határidők betartását sok esetben akadályozza a különféle anyagok, apróbb alkatrészek átmeneti hiánya. nehezen küzdhetők le az utánpótlás gondjai; a fővárosi kisiparosok műhelyeiben jelenleg mindössze 1.195 fiatal tanulja a szakmát; 1970-ben még 3.200-an voltak.

a kiosk szakmai bizottságai igyekeznek enyhíteni a gondokon. ez évben 916 panasz-bejelentést vizsgáltak meg, amelyek 20 százaléka nem volt megalapozott. az indokolt esetekben erőlyesen felléptek a sorozatos hibákat vétőkkel szemben és 13 kisiparos iparengedélyének megvonására tettek javaslatot.

a bizottságok jól szolgálják a tagság érdekeit, akkor is amikor felveszik a harcot a kontárokkal, akiknek módot nyújtanak arra, hogy megfelelő felkészültség esetén iparjogositványt váltsanak. a választmány értekezletén rámutattak: helyes lenne, ha a lakosság csak iparjogositvánnyal rendelkező szakemberekkel dolgoztatna. a kontárok ellen ugyanis számos panasz érkezik a szakmai bizottságokhoz, de mert nem iparosok, nincs mód fellépni ellenük, s a megkárosított megrendelő így csak bíróságnál érvényesítheti jogos panaszát.

/folyt.köv./

11.15/szb

TóM40

-20-

bb 28. /a gyorsabb, mmm 1. folyt./-szb

a választmányi értekezlet határozatot hozott a lakosság számára nyújtott kismunkák, kisjavítások gyors elvégzésének ösztönzéséről. elhatározták, hogy a jövőben a tanácsokkal együtt erőlyesebb intézkedéseket hoznak azokkal szemben, akik az ilyen megbízásokat elhárítják maguktól. a továbbiakban szolid árpolitika alkalmazására hívták fel a kisiparosságot. /mti/

bb.30. egymilliárd elektronikai alkatrész évente- tanácskozás az alkatrészek megbízhatóságáról

kg/fk fé hgy

1973. november 13.

a televízió, rádió és más elektronikai berendezések alkatrészeinek hibamentes működésének kérdéseiről négy napos tanácskozás kezdődött kedden a magyar tudományos akadémián. „a megbízhatóság az elektronikában”, címmű konferencián 22 országból 350 szakembere vitatja meg a korszerű elektronikai cikkek üzembiztonságának elméleti és gyakorlati feltételeit. az esemény-sorozatot komponday aurél, a híradástechnikai ipari kutató intézet igazgatója nyitotta meg.

a fejlődésnek indult elektronikai iparban különös jelentősége van a megbízható alkatrészeknek, mert évente egymilliárd ellenállást, pótmétert és más eszközt szerelnek be a különféle berendezésekbe. az alkatrészeknek alig néhány ezrelékét érkezik reklamáció, s ez bizonyítja, hogy a hazai híradástechnikai alkatrészgyártás megfelelő színvonalú. az elektronikai iparban különösen fontos az integrált áramkörök, s a különféle bonyolult részegységek fejlesztése, amelynek biztonsági következményeit a tanácskozáson is megvitatják a résztvevők. jelenleg már több tv-készülékben működik hazai gyártású integrált áramkör, például a videoton elektron 20 elnevezésű készülékben. nagyothalló készülékekbe is beépítenek integrált áramkört; az apró berendezések iránt több kgst-ország is érdeklődik.

a híradástechnikai ipar alapjának megteremtésénél a hazai alkatrészgyártás kialakítása a cél. ezért az alkatrészek hibamentes működésének tudományosan megalapozott vizsgálati módszerei is szóba kerülnek a szimpozionon. /mti/

11.15./fé

TóM40

- 21 -

bb.31. a településhálózat fejlesztési terv végrehajtása zala megyében

vid/ká /ra hgy

1973.november 13.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a megyei tanács által 1971-ben jóváhagyott távlati településhálózati fejlesztési terv végrehajtásának eddigi tapasztalatairól tárgyalt. megállapította, hogy zalaegerszegen és nagykanizsán kibontakozóban van a részleges felsőfoku központi szerepkör betöltésének feltétele: a foglalkoztatottság, az egészségügyi, kulturális, kommunális és kereskedelmi ellátás. a középfoku szerepkörrel rendelkező lentiben, továbbá a kiemelt alsófoku központokban is szemmel látható a fejlődés. a megye mind a 7 kiemelt alsófoku központi községében még ebben az évben megoldják a vezetékes vízellátást, s megkezdődött a településeknek városias külsőt adó emelletes társasházak építése. a települések zöme az igényeknek megfelelő kereskedelmi hálózattal, központi iskolákkal s más intézményekkel rendelkezik. az alsófoku központoknál azonban még nem sikerült megteremtteni a funkció betöltéséhez szükséges gazdasági feltételeket. /mti/

--

bb.32. a budapesti közlekedési vállalat

tm/fé hgy

1973.november 13.

értesíti az utazóközönséget, hogy november 14-én, szerdán 8 órától előreláthatólag 14 óráig a 2-es jelzésű villamos-járat meghosszabításával kapcsolatos vágányépítési munkák miatt a 31/a jelzésű villamos kocsijait, mester utca - markusovszky lejtő utvonalon ferenc-körut-közvágóhid között közlekedtetik. /mti/

--

11.30./fé

- 22 -

101140

bb 33. kiállítások

mm szb hi hgy

1973. november 13.

szabó vladimir munkácsy-díjas festőművész kiállítása november 15-én délután fél 6 órakor nyílik a csók istván galériában. a tárlatot féja géza író nyitja meg.

x x x

gerencsér judit reklám-grafikus művész kiállítása nyílik november 14-én szerdán este fél 6 órakor a stúdió galériában. a kiállítás két hétig tekinthető meg.

x x x

kárpáti éva festőművész kiállítása nyílik veszprémben a képcsarnok bemutatótermében november 15-én csütörtökön. a kiállítás két hétig tekinthető meg.

x x x

szilágyi mária keramikus gyűjteményes kiállítását csütörtökön délután 5 órakor kocogh ákos művészettörténész nyitja meg a képcsarnok lenin köruti derkovits termében. a kiállítás két hétig tekinthető meg. /mti/

--

bb 34. a szegedi egyetemi színpad Lengyelországban

vid-kz szb hgy

1973. november 13.

hazaérkezett tizenhat napos lengyelországi vendégszepléséről szeged egyik legrangosabb amatőr színjátszó együttese, az egyetemi színpad. paál istván, a csoport rendező-vezetője elmondotta, hogy tizenegy alkalommal léptek fel a lengyelországi városokban petőfi rock című összeállításukkal. e darabjukat mutatták be a wroclavi fesztiválon is, ahol az ázsiai, az amerikai és az európai földrészek 15 országából érkezett amatőr együttesek léptek színpadra. a szegedi egyetemisták előadásáról elismerően írtak a kritikusok, felvette műsorukat a lengyel televízió és sok újabb külföldi meghívását is kaptak. /mti/

--

11.43/szb

-23-

1155
10

bb.36. a tanácsoknál, vállalatoknál és intézményeiknél javult a nők helyzete - a komárom megyei tanács vb ülése

vid/a/kz/hgy

1973. november 13.

hogyan érvényesültek a múlt évi novemberi párthatározat alapján megszabott állami feladatok a megyében? - ezt vitatta meg többek között keddi ülésén a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága. még egy év sem telt el a megyei intézkedési terv elkészítése óta, mégis megállapíthatják: a kezdeti eredmények biztatóak a tanácsi munka minden területén.

az államigazgatási munka korszerűsítésével, decentralizálásával egyszerűbbé, gyorsabbá vált az ügyintézés. ez azonban - főként a községekben - nagyon megterhelte a tanácsi dolgozókat. így újabb hatáskör átvételére csak létszámmöveléssel van lehetőség. a következő években azonban ugysem ez a fő cél, hanem a meglévő hatáskörök alapos megismerése, szakszerű, önálló gyakorlása.

egyebek között sokat foglalkoztak a vb ülésen a nők helyzetével. megállapították, hogy a tanácsok, a tanácsi vállalatok és intézmények jelentős erőfeszítéseket tettek és tesznek az ezzel kapcsolatos határozatok sikeres végrehajtásáért. sokat könnyített a nők munkáján, az államigazgatásban bevezetett 44 órás munkahét. a második műszakot segíti, hogy bővült a bolthálózat, a szolgáltatások köre. ebben az ötéves tervben már 1400 új óvodai és 200 bölcsődei helyet adtak át a megyében rendeltetésének.

örvendetesen megnőtt a tanácsoknál a továbbképzésben résztvevő nők száma. az egyenlő munkáért egyenlő bér elvét azonban csak a művelődésügyi és egészségügyi vállalatoknál, intézményeknél sikerült maradéktalanul megvalósítani. az iparban, a mezőgazdaságban, a kereskedelemben még sok helyen csak évek alatt tudják a különbséget felszámolni. /mti/

--

11.45/a

Tó1230

- 24 -

bb 35. korszerűsödött a szekszárdi nyomda

vid-kz szb hgy

1973. november 13.

befejeződött a száz esztendősnél idősebb szekszárdi nyomda építészeti rekonstrukciója. a régi épületét többszintesre növelték, új épületrészekkel - korszerű gépcsarnokkal, gépi és kézi szedőteremmel, könyvkötésszettel, klisséüzemmel, előkészítővel, raktárral és tmk műhellyel, továbbá igazgatási és szociális helyiségekkel bővítették. folyamatban van az ország „nap-tárgyaraként”, ismert nyomda gépi rekonstrukciója is. eddig ötven százalékos arányban valósították meg. korszerű nyomdai, köztük nagyteljesítményű, magasnyomó offszetgépeket helyeztek üzembe. jövőre offszet rotációs gépet is vásárolnak. /mti/

--

bb 37. rendőrségi hírek

gk szb hgy

1973. november 13.

szabadszállás külterületén a csereklei László 26 éves vonatvezető, szabadszállási lakos által vezetett pótkocsis vontatóról a kerekek alá esett a kukoricarakomány tetején szabálytalanul utazó mikola klára 18 éves téesz-tag, szabadszállási lakos és a helyszínen meghalt. a baleset oka: csereklei szabálytalan szállítás, és az utas vigyázatlansága.

az oros és napkor közötti utvonalon egy pótkocsis tehergépkocsi előzte a vele azonos irányban közlekedő tuba lajos 31 éves ács, fehérgyarmati lakos motorkerékpárost. a motorkerékpár megिंगott, a pótkocsinhoz ütdődött és felborult. tuba a helyszínen meghalt. a baleset oka: a motorkerékpáros figyelmetlen vezetése.

x x x

báta községben bátai László 24 éves segédmunkás a lakására csalta a tőle különváltan élő feleségét, bátai Lászlóné 17 éves varrónőt. a fiatalasszonyt megfojtotta, majd öngyilkossági szándékkal megfogta a vasaló zsinórját és halálos áramütés érte. a vizsgálatot megkezdték.

a tolna megyei állami építőipari vállalat paksi munkahelyén lampek ferenc 57 éves darukötöző, paksi lakos a toronydaru horgát szabálytalanul akasztotta be a panelelem kengyeleibe. megemeléskor az egyik panel eldőlt és ráesett lampekre. lampek kórházba szállítás közben meghalt. a baleset körülményeit vizsgálják. /mti/

--

11.55/szb

-25-

Tó1230

bb 38. abc-áruházat épít csepelnek fejeér megye

vid-kz szb hgy

1973. november 13.

fejeér megye és a főváros nagy munkáskerülete, csepel között egyre szorosabbra szövődnek a barátság szála. ennek bizonyosságaként fejeér megye szövetkezetei - ktsz-ei, áfészei és termelőszövetkezetei, továbbá állami gazdaságai - ismerve, a csepeliek üzlethálózat gondját, korszerű, hatszáz négyzetméter alapterületű abc-áruházat létesítenek, testvérkerületükben, a hatmillió forintos beruházás kivitelezését megkezdték. a munkát a fejeér megyei áfészek közös vállalata - a szövkér - végzi. az új abc-áruház - amely sokat segít majd a csepeliek bevásárlási gondján - a jövő év végére készül el. /mti/

--

bb 39. közlekedési balesetek

tm szb hgy

1973. november 13.

zemkó lászló 26 éves felszolgáoló, budapesti lakos figyelmen kívül vezetett egy személygépkocsit és a xiii. kerület tatal utca 22. szám előtt elütötte domán jános 34 éves szállítómunkás budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. zemkó lászló ellen eljárás indult.

a xviii. kerület, vöröshadsereg utja és dalmady győző utca kereszteződésében szabálytalan helyen, figyelmen kívül haladt át az uttesten dorcsák lajosné, 64 éves nyugdíjas, budapesti lakos, és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a xi. kerület, villányi ut 27. szám előtt egy 61-es jelzésű villamossal elmulasztotta a kötelező megállást kovács béla 40 éves villamosvezető, budapesti lakos, és elütötte walck ottóné, 76 éves nyugdíjas, budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. kovács béla ellen eljárás indult. /mti/

--

12.32/szb

-26-

101530

bb 40. az árengedményes vásár jól szolgálja a lakosság téli felkészülését

i ni/mm szb ie -cz

1973. november 13.

mint ismeretes, november 8-án kéthetes ruházati vásár kezdődött, amelynek során a boltok 30 százalék árengedménnyel árusítanak különböző kötöttárukat, konfekciócikkeket és a műbőr-csizmákat. a szokásosnál korábban hidegre fordult időjárás és a széles áruválaszték a vártnál nagyobb forgalmat eredményezett az első „félhéten,, , csütörtöktől hétfőig.

bár a centrum áruházak nem tértek el szombatonról, a szokásos rövidebb nyitvatartási időtől, mégis fennállásuk óta a legnagyobb forgalmat bonyolították le: a 30 áruház bevétele 46 millió forint volt. a corvin új csucsa 5,4 millió forint, de az aranyvasárnapra emlékeztetett a tatabányai, a pécsi és a szegedi áruházak forgalma is. a 75 millió forint értékű árengedményes terméknek, kétötöde elfogyott, a lakosság megtakarítása így három nap alatt kilenc millió forint volt. a legkeresettebbek a vastagabb kötésű gyermek-, női- és férfi felsőruházati cikkek, de a 40 ezer pár műbőr-csizma is elfogyott az egyenegyede.

az aranypók 11 milliós leszállított áru készletéből elfogyott 3 millió forint értékű női és férfi hosszú ujjas pulóver - a vásárlók megtakarítása csaknem egymillió forint. a szivárvány áruházak forgalma a belső kerületekben volt nagyobb. az engedményes áruk 20 százalékát eladták, a legkelendőbb a kötöttáru és a bakfiskabát volt.

a ruházati bolt kiskereskedelmi vállalat „husvétii forgalmat,, bonyolított le az elmúlt hétvégén; szombaton a tervezett 6,4 millió forint értékű áru helyett 12,1 milliót forgalmaztak. három nap alatt a lakosság kétmillió forintot takarított meg üzleteikben a női télikabátok, téli kosztümök, férfi öltönyök, gyermekruhák, pantallók és felső kötöttáru vásárlásával.

az engedményes vásár első háromnapii forgalma igazolja, hogy a kereskedelem helyes időpontot választott és sokszinű áruválasztékkal, jól szolgálja a lakosság téli ruházati felkészülését. /mti/

--

12.43/szb

-27-

101550

bb 41. környezetvédelmi mérőállomást

hoznak létre veszprémben
- ülést tartott a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz/ny -cz

1973. november 13.

szigorubb hatósági intézkedéseket kell hozni a környezet védelmére, hangoztatták a veszprém megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén. veszprém megye néhány ipartelepülésének körzetében a levegő szennyezettsége ugyanis már meghaladja a megengedhető és jogszabályilag is maximált szintet. különösen nagy foku az egészségre ártalmas anyagok koncentrációja a jka, várpalota, fűzfő, és peremartoni ipartelep környékén. e területeken elsősorban a kéndioxid, a fluor és a por szennyezi jobbra a környezetet. kifogásolható azonban, tapolca és veszprém levegője az egyes üzemek okozta porszennyezés miatt. a levegő szennyezettsége - mint megállapították - már a balatoni üdülő övezet egyes területein is észlelhető.

veszprém megyében, a fővárossal s az ország néhány fontosabb iparvidékével együtt, elsőként hoznak hathatós intézkedéseket a levegő szennyezettségének csökkentésére. e célból már korábban megalakult a levegővédelmi bizottság és a megyében létrehozták a levegő-tisztaságvédelmi alapot is. a bizottság ebből az összegből, pályázat alapján, több mint hét és fél millió forinttal támogatja az inotai alumíniumkohó, a fűzfői nitrokémia, a veszprémi faárugyár, és a tapolcai köszög-gyáregység törekvéseit a fluor leválasztó és az egyéb levegőtisztító berendezések felszereléséhez.

bejelentették a végrehajtó bizottság ülésén, hogy 1974 január 1-én létrehozzák veszprémben a regionális emissziós mérőállomást, amely veszprém -, vas- és zala megyék területén vizsgálja a levegő tisztaságát, ellenőrzi az üzemek környezetvédelmi munkáját és rendszeresen jelzést ad a káros jelenségekről a hatóságoknak. hangoztatták a végrehajtó bizottság ülésén, hogy a környezetvédelem jól képzett speciális szakembereket igényel. e követelményeknek megfelelően, a veszprémi vegyipari egyetemen, a jövő évben megkezdik a környezetvédelmi szakmérnök képzést, illetve a mérnök továbbképzést./mti/

12.50/ny

-.-
-28-

Tó1350

bb 42. nivódijas mezőgazdasági szakkönyvek

ny -cz

1973. november 13.

nivódijat kaptak az elmúlt év legjobb mezőgazdasági szakkönyveit. a mezőgazdasági könyvkiadóban váncsa jeno mezőgazdasági és életmezésügyi miniszterhelyettes kedden adta át a 12 legsikeresebb munka alkotóinak a díjakat. dr. sárkány pál, a kiadó igazgatója rövid áttekintést adott az 1972-es év munkájáról, majd ismertette és értékelte a nivódijas műveket. az elismerésben a következő könyvek szerzői, illetve a szerzői kollektívákat vezető szakszerkesztők részesültek: galambos jános: a mezőgazdasági termelési folyamatok gépesítése, balázs klára-bodor jános - lelkes lajos: kiskertek és házikertek növényvédelmi naptára, bálint györgy: gyümölcsös kert, orbán róbert: a nagyüzemi sertéstenyésztés és - hizlalás technológiája, szabó dénes: faipari anyagmozgatás, rejto magda - pach zs. pálné - révész pál: matematika, kotlán sándor - kobulej tiber: parazitológia, továbbá szántóföldi munkagépek / szerk.: bánházi jános/, mezőgazdasági jogi alapismeretek / szerk.: nagy lászló/, szőlészeti és borászati hatnyelvű értelmező szótár / szerk.: lelkes lajos/, konzervipari zsebkönyv / szerk.: kardos ernő - szenes endréné/, zöldség- és virágmagtermesztés / szerk.: tiber cz györgy/.
/mti/

-.-

bb.43. időjárásjelentés

fé -cz

1973. november 13.

a meteorológiai intézet jelenti november 13-án 13 órakor:

szeles, változékony idő.

északnyugat-európa felett nagy kiterjedésű ciklon helyezkedik el, amely különböző hőmérsékletű és nedvességű levegőt szállít szárazföldünk középső területein keresztül kelet-európa fölé. ennek következtében ezeken a vidékeken rendkívül változékony az időjárás. a hajnali órákban franciaországban, a lengyel-német síkságon sokfelé esett az eső és helyenként megerősödött a délnyugati szél, a balti - tenger körzetéből pedig szorványos havazást jelentettek. európa déli részén általában csendes, párás, főként a reggeli órákban sokfelé ködös az idő és előfordulnak olyan helyek, ahol a köd még napközben sem oszlik fel. a kárpát-medencében a következő 36 órában az időjárást az oceáni léghullámok határozzák meg./folyt.köv./

- 29 -

Tó1350

bb.43./időjárás... folyt./fé

hazánkban hétfőn a nyugati és a középső részeken változóan, máshol erősen felhős, főként a tiszántúlon ködös idő volt. a dunántúlon, a duna-tisza közén és a mátra vidékén általában 3-8 órán át sütött a nap. ezzel szemben a tiszántúlon néhány helyen napközben sem oszlott fel a köd. elszórtan kisebb csapadékot mértek ködszítalásból. a legmagasabb nappali hőmérséklet a naposabb helyeken 6-12, a tartosan ködös részeken 2, - 5 fokot ért el. kedd hajnalra a legalacsonyabb hőmérséklet elég szeszélyes területi eloszlásban plusz 2, mínusz 6 fok között alakult délelőtt sokfelé borult volt az ég, északon néhány helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 1 és 6 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 6,0 fok volt, 0,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 mm, erős, súlyedő irányzatú.

várható időjárás szerda estig:

kedden erősen felhős idő, többfelé esővel. szerdán felhőátvonulások, szorványos futó esőkkel. élénk, időnként erős, helyenként viharos lökésekkel kísért délnyugati, nyugati később északnyugatra forduló szél. az éjszakai lehülés gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 1-6, - legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 5-10 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 150 cm./mti/

--

bb.45. a magyar posta muzeum

fk/fé -cz

1973. november 13.

budapest, vi. népköztársaság utja 3. szám alatti kiállítása technikai okok miatt november hó 15-től december 31-ig zárva tart.
/mti/

--

13.24./fé

- 30 -

bb 44. a belföldi szerkesztőség anyagainak jegyzéke november 13-án 13 óráig

se szb -cz

1973. november 13.

1. kisüzemek nigériának
2. szakszervezeti vizsgálat
3. gyógyszerészek konferenciája
4. őszi művelődési program
5. középépítések
6. filmek a tv-ben
7. kodály-intézet
8. mammut-csontok
9. gáztároló
10. gépesítés
11. műszaki állomás
12. telelőben a vitorlások
13. délföldi gázprogram
14. zsirból fehérje
15. ablaküveg a szu-ból
16. új áruházak szentesen
17. rögök
18. fenyőcsemeték
19. szövetkezeti áruház
20. csökken az akác-területe
21. termelési társulások
22. el. küldöttsgég varsóba
23. magyar- finn vegyesbizottság ülése
24. utelzárás
25. csokonai koszorúja
26. magyar-szovjet vizsgálat
27. néprajzosok találkozója
28. a kiosz ülése
29. aranyérmes dámlapát
30. elektronikai alkatrészek
31. zalai tanács ülése
32. bvk közlemény
33. kiállítások
34. szegedi egyetemi színpad Lengyelországba
35. korszerűsödött a szekszárdi nyomda
36. a komárom megyei tanács ülése
37. rendőrségi hírek

/folyt.köv./

13.30/szb

-31-

bb 44. /a belföldi... 1. folyt./-szb

- 38. abc áruház
 - 39. közlekedési balesetek
 - 40. az árengedményes vásár
 - 41. veszprém megyei tanács vb ülése
 - 42. nivódijas szakkönyvek
 - 43. időjárásjelentés
 - 44. hirjegyzék
- /mti/

..-

bb 46. befejezés előtt a kukorica és a cukorrépa betakarítása
- jól haladnak az őszi munkák

1973. november 13.

t /gg szb ie -cz

felemás helyzet alakult ki az őszi mezőgazdasági munkáknál: a száraz időjárás egyfelől a betakarítást elősegíti, másfelől késlelteti az őszi vetésű növények kikelését a kiszikkadt földben - állapította meg az őszi mezőgazdasági munkák szervezésére létrehozott operatív bizottság keddi ülésén a mém-ben. országsszerte betakarították a burgonyát, a napraforgót és a rizst. az alma szüretelésével végeztek, és a káposzta kivételével felszedték a zöldségnövényeket. jól halad a kukorica betakarítása, az elmúlt év azonos időszakához képest eddig hat-hét százalékkal nagyobb területről törték le a fontos takarmánynövényt. a gazdaságoknak a következő napokban százezer hektárról kell behordaniuk a még kint levő termést. a legtöbb munkát most a késői érésű, hosszabb tenésziidejű kukorica adja. a cukorrépa vetésterületének 95 százalékaról került le a termés, 5000 hektáron azonban még dolguk van a betakarító gépeknek. meg kell gyorsítani a földeken prizmákban levő termés cukorgyári behordását is, mert további ötezer hektárról lekerült cukorrépa van kint a földeken.

a száraz időjárás nem kedvezett a vetési munkáknak, ennek ellenére a gazdaságok jól állnak; az üzemek a népgazdasági eldóirányzatnál nagyobb területen vetnek idén búzát - ami helyes is, hiszen számítanak az esetleges kifagyásra és más, időjárás okozta károokra - s a termőterület 99 százalékán már elvetették a kenyérnekvalót, 10-15 ezer hektár vetése maradt még hátra.

/folyt.köv./

13.40/szb

10/14/10

-32-

bb 46. /befejezés előtt... 1. folyt./-szb

befejeződött a szüret, tokajhegyalja kivételével valamennyi szőlővidéken befejezték a nagy munkát. az elmúlt két hétben helyenként erősebb fagyok voltak, ezek javították a termés minőségén; badacsonyban és a mecseki borvidéken nem ritka a 22 fokos minőségi bor. a pincegazdaságok ezekben a napokban várják a kétmilliomodik hektárt átadó termelőt. a termés mennyiségével elégedettek; az 1969 évi rekordhoz képest 10 százalékkal több borra számítanak az állami pincészetek, noha a termőterület időközben 20 százalékkal csökkent.

a bizottság megállapította, hogy jó ütemben adják át a termelők a felvásárló vállalatoknak a kukoricát. helyenként gondot okoz, hogy nincsen elegendő szárítógép, a november közepén lekerülő termés ugyanis már eléggé nedves és szárítani kell. a kukoricatermés megfelelő takarmány-pozíciót jelent az állattartó gazdaságoknak és háztáji termelőknek. ezt bizonyítja, hogy kevesebb keveréktakarmányt vásárolnak mostanában, mint egy évvel korábban, mert a háztáji gazdák máris a saját termésű kukoricát etetik.

a termelők a tavalyinál több műtrágyát kaptak eddig, és a növényvédőszer ellátás is zavartalan.

az áfor a tavalyinál lényegesen jobb üzemanyagellátást biztosít a mezőgazdasági termelőknek. gondot okoz azonban, hogy a csepel autógyár a tervezettnél jóval kevesebb tankautót adott át eddig az áfor kirendeltségeknek és így az országuti szállítás lassult. /mti/

..-

bb.47. az argentin szolidaritási mozgalom képviselői budapesten

t pr/pá fé hi -cz

1973.november 13.

ujsgírókkal találkoztak kedden a magyar szolidaritási bizottság belgrád rakparti székházában a latin-amerikai antilperialista szolidaritás argentin mozgalmanak /maasla/ képviselői: dr. rafael marino, az argentin szolidaritási bizottság társelnöke, a parlament kül-, energia- és jogügyi bizottságának tagja, juan e. azcoaga, a bizottság társelnöke és manuel berguier, a bizottság titkára.

/folyt.köv./

13.50/sb

10/14/10

-33-

bb.47./az argnetin... folyt/fé

az argentin politikusok - akik a békeerők moszkvai világkongresszusáról érkeztek a magyar szolidaritási bizottság vendégeként budapestre- tájékoztatták a sajtó képviselőit a maasla tevékenységéről, feladatairól. elmondották, hogy argentinában 1966-ban -puccsal- katonai diktatura került hatalomra. feloszlatták a politikai pártokat, betiltották a haladó diákszervezeteket. az egyre izmosodó népi egységmozgalom azonban megpecsételte a katonai diktatura sorsát - nagyszabású tüntetések, tiltakozó megmozdulások zajlottak a nagyvárosokban, köztük rosaióban és cordobában -/ folyt a ... a politikai felvilágosító munka, s a fegyveres harc is. a juntaellenes tömegszervezetek, politikai alakulatok, fegyveres csoportok politikai nézetei között voltak eltérések, jelszavuk azonban közös volt: antiimperialista nemzeti felszabadítás! a haladó népi, demokratikus mozgalmat a junta nem tudta eltiporni, kénytelenek voltak választásokat kiírni: 1973.március 11.-én argentina népének 80 százaléka antiimperialista, nemzeti felszabadító programot fogadott el.

a chilei fasiszta katonai puccsot már a ,, hivatalos,, argentina is elítélte, a képviselőház és a szenátus tiltakozott a chilében történtek ellen, a kongresszus jegyzéket intézett a juntahoz corvalan és a többi politikai foglyok szabadonbocsátása érdekében. a törvényhozás mindkét háza egyhangulag szavazta meg azt is, hogy delegáció képviselje argentinát moszkvában, a békeszerető erők világkongresszusán. a reakció azonban minden haladó mozgalomba igyekszik beférkőzni, hogy holtvágányra terelje a demokratikus törekvéseket- nincs ez másként argentinában sem. a nép legjobbjai tudatosan vállalják az antiimperialista, kolonializmus elleni harcot, küzdenek a nép önrendelkezési jogáért, s a kormány vagy elkötelezi magát e program mellett, vagy előbb-utóbb félre kell állnia./mti/

--

bb 48. befejeződött a szüret heves megyében - kitűnő vörös borok forrnak az egri pincékben

vid-kz szb -cz

1973. november 13.

befejeződött a szüret heves megyében. a híres bortermő vidéken az idén szokatlan módon próbára tette a szőlőtermelő gazdaságokat az időjárás, de a korszerű növényvédelem és a modern technikai eszközök alkalmazásával többnyire sikerült ellensúlyozniuk a krónikus aszály kártételeit. /folyt.köv./

-34-

Tótkur

bb 48. /befejeződött... 1. folyt./-szb

a szüret utáni első összegezés szerint az idei őszön több mint félmilliárd mázsa szőlő került prés alá a mátra-aljai és az eger-környéki szőlőskertekből, s ez nem sokkal kevesebb mint az előző évben. a csapadékhiány már a tavaszi hónapokban súlyosan megkárosította a szőlőültetvényeket: helyenként a felmérések szerint a tőkék egyrésztének a kipusztulásával, más esetekben a fürtök elszorvadásával az akkor mutatkozó termés 20-25 százaléka ment veszendőbe. a kedvezőtlen időjárás különösen a korai szőlőfajtákat sújtotta, így a vártnál kevesebb bort szűrték a muskát-otthonel, a tramini, valamint a medoc boggyóiból. a későbbi érésű fajták már egyenletesen fejlődnek és egyes gazdaságokban kimagaslóak lettek a hozámok. a fény- és a hőhatás kedvező alakulásának eredményeként - különösen az egri borvidéken - erőteljesebb volt a kékszőlők színeződése és gazdagabb a cukortartalma mint az előző évben.

az időjárás okozta veszteséget a korszerű borászati technológia alkalmazásával is igyekeztek ellensúlyozni. az idén már gondosan fajtánként válogatva szüretelték a fürtöket, a termelőszövetkezetek a termés nagytöbbségét korszerű gépi eszközökkel dolgozták föl. az eger-gyöngyös vidéki pincegazdaság feldolgozó üzemeiben az idén minden korábbi évnél nagyobb mennyiségű szőlőből préseltek mustot az automata gépsorok és ez a technológia további biztosítékot nyújtott a szín- és zamatanyag kinyeréséhez.

a mustok többsége így megfelel a várakozásnak, az idei termésből - a szakemberek véleménye szerint - jó borokat szűrnek majd az egri és mátraaljai pincékben. a bikavér hazájában, - ahol különösen kedvezett a sok napfény a kékszőlők érésének - a vörösborok színe-, ize- és zamata egyaránt kitűnő. /mti/

--

bb 54. nemzetközi könnyűipari konferencia sopronban

vid-kz/mmé szb -cz

1973. november 13.

nemzetközi könnyűipari konferencia kezdődött kedden a soproni fenyves szállóban bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar és román szakemberek részvételével. a hét végéig tartó tudományos ülés-szakot dr. bakos zsigmond könnyűipari miniszterhelyettes nyitotta meg. a tanácskozás napirendjén a textil- és a ruházati ipar üzemi és munkaszervezésének időszerű kérdései, a gyapju-, a pamut- és a konfekcióipar fejlesztésének, piaci problémáinak megvitatása szerepel. a konferencia résztvevői több győr-sopron megyei könnyűipari üzemet is megtekintenek. /mti/

14.13/szb

--
-35-

Tótkur

bb.49. vezetők és munkások konzultációja a jövő évi tervkonceptiókról - megkezdődtek a szocialista brigádvezetők vállalati tanácskozásai

i/sl/fk/ie/a/-cz

1973. november 13.

a hét elején megkezdődtek a vállalati szocialista brigádvezetői tanácskozások, amelyeken a brigádok képviselői a vállalati felső vezetőkkel az üzemi demokrácia újabb közös fórumait teremtik meg. a szocialista brigádvezetők iv. országos tanácskozásán ugyanis sok felszólaló javasolta, s a párt központi bizottsága is hangsúlyozta, hogy a vállalati vezetők ne akkor kezdjenek a szocialista brigádokra támaszkodni, ha baj van, hanem már akkor kérjék ki tanácsukat, amikor egy-egy nagyobb feladat még a tervezés, a kidolgozás stádiumában van. a brigádoktól is tájékozódhatnak arról, milyen feltételekről kell gondoskodniuk ahhoz, hogy a végrehajtás zavartalan és sikeres legyen.

mint a szot-ban az mti munkatársának elmondták, az ágazati szakszervezetek felhívták a vállalati szerveket, hogy ezentul évente egy-két alkalommal rendszeresen tartsanak vállalati szocialista brigádvezetői tanácskozásokat, amelyeken a brigádvezetők közvetlenül a vállalat felső szintű vezetőivel konzultálhatnak. eddig is hasznosak voltak, s természetesen továbbra sem nélkülözhetők a termelési tanácskozások, amelyek azonban csupán a műhelyek problémáinak tüzetesebb megvitatására biztosítanak fórumot. a vállalati vezetők és a brigádvezetők néhány helyen már korábban is rendszeresen találkoztak, most ezt a módszert kívánják általánossá tenni. a magasszintű vezetők és a brigádvezetők konzultációi nélkülözhetetlenek a kölcsönös tájékozódáshoz, a többi között ahhoz, hogy a műhelyek kollektívái kellő időben, tehát döntés előtt megismerjék a vállalati elképzeléseket, erről véleményt mondhassanak, javaslatokat terjeszthessenek elő, ismertethessék saját problémáikat, a tervek megvalósításához szükséges eszközöket, egyszóval a dolgozók is bekapcsolódhassanak a vezetésbe.

a tanácskozások időpontját központilag nem írják elő, a legalkalmasabb az az időszak, amikor a vállalatoknál a terveket előkészítik, amikor egy-egy fontosabb döntés előtt állnak. ilyen időszak például az év utolsó két hónapja, mert most dolgozzák ki a jövő évi terveket, s ezekhez hasznos javaslatokat kaphatnak a vezetők a brigádoktól. ezzel magyarázható, hogy a vállalati szocialista brigádvezetői tanácskozások e héten kezdődtek, s az év végéig tartanak. az orion gyár például november 14-re, a magyar dohányipar 15-re, a dunai vasmű 16-ra, a mezőhegyesi állami gazdaság 28-ra, a pápai textilgyár december 4-re, a bkv december 11-re jelezte a tanácskozást.

13.50/a

- 36 -

Tótkur

bb.49./ vezetők....folyt./-a

a z év hátralévő időszakában több, mint 5 ezer vállalatnál 114 ezer szocialista brigádvezető folytat beható eszmecserét a vállalat gazdasági és társadalmi vezetőivel a készülő tervekről, a gazdálkodási koncepciókról, a munka-és üzemszervezés problémáiról, a munka feltételeinek megteremtéséről, s nem utolsósorban arról, hogy a dolgozók milyen módon tudják a leghatékonyabban segíteni a vállalati elképzelések végrehajtását. /mti/

--

bb 50. diófák - diósgyőrbe

vid/kz/ny -cz

1973. november 13.

a miskolci kertészeti vállalat megkezdte az új diósgyőri városközpont parkosítását. a ma miskolchoz tartozó, de egykor önálló település már anonymus krónikájában is „diósgyőr”, néven szerepel, s e nevet egyes magyarázatok szerint a környéken nagy számban található diófák miatt kapta. e szép fák napjainkra csaknem teljesen eltűntek a környékről, a kertészeti vállalat azonban éppen ezt a hagyományt követve a közeli napokban mintegy háromszáz diófát ültet diósgyőr modern negyedébe. a parkosítást jövőre tovább folytatják, s a mintegy negyven hektárnyi területen ezer fenyőt, huszezernél több diszfát és cserjét ültetnek ki. a gyerekek részére pedig több játszótérrel szerelnék fel. /mti/

--

bb 51. Lakások vállalati támogatással

vid/kz/ny -cz

1973. november 13.

a jászberényi pelyhes-part otp minta-lakótelepén kedden újabb harminc lakást adott át tulajdonosaiknak dr. szirmai jeno az otp vezérigazgatója. a korszerű, szép lakásokban tizenkét hűtőgépgyári dolgozó is új otthonot kapott. köztük van krupa sándor lakatos szakmunkás, aki éppen a századik olyan lakásba költött be, amelyet a hűtőgépgyár jelentős anyagi támogatásával kaptak a dolgozók.

170

a takarékpénztár 1969 óta kétszázhuszonhat lakást épített fel és értékesített jászberényben. a negyedik ötéves terv végéig további ötszázhuszonnégy lakás készül el. a nagyarányú lakásépítkezéshez a városi tanács és az üzemek együttes erővel teremtik meg a feltételeket. a hűtőgépgyár például a közművesítéshez is hozzájárul, a tanács pedig jól előkészített telkeket biztosít az otp lakások megépítéséhez. /mti/

14.00/ny

--
-37-

Tótkur

bb.52. a műszaki egyetem és a csepel művek vezetőinek megbeszélése

i/nt/tm/fé ie -cz

1973.november 13.

a csepel vas-és fémművek, a budapesti műszaki egyetem további együttműködéséről tanácskoztak kedden csepelen a két intézmény vezető munkatársai élükön dr. perényi imre rektorral. és csató lászló vezérigazgatóval.

az egyetem és a vállalat között már évek óta jó kapcsolat alakult ki. a jövőben műszaki szakembereinek nagy része nyári gyakorlatát csepelen tölti, az egyetem oktatói részt vesznek a gyári vezetők továbbképzésében, s megoldanak konkrét műszaki fejlesztési problémákat a vállalat megbízásából. legújabbban a műszaki egyetem jelentősen segíti az érettségi nélkül egyetemre pályázó szakmunkások felkészítését. /mti/

--

bb.53. számítógépes nyilvántartás 158.000 pécsi lakosról - országos tapasztalatcsere pécsen

vid/fm fé -cz

1973.november 13.

kormányhatározat írja elő az államigazgatási munka korszerűsítését s ennek keretében a párhuzamosan vezetett, évente ismétlődő, szaporodó nyilvántartások egyszerűsítését, ami együtt jár a számítógép mind szélesebbkörű alkalmazásával ezen a területen is.

a téma időszerűségére tekintettel, számítógép az államigazgatásban, címmel két napos konferencia kezdődött kedden pécsen a numann jános számítógéptudományi társaság rendezésében.

a kollokvium egyik fő témája: az országban elsőként pécsen kikísérletezett számítógépes nyilvántartás a város lakóiról. 1973 január elsejétől valamennyi állandó pécsi lakos, valamint lakhatási engedéllyel rendelkező külföldi állampolgár nemre és korra való tekintet nélkül, legfőbb személyi adataival egységes nyilvántartásba került. a dédász számítógépén jelenleg 158.000 személy adatait tárolják napra készen. a jövőben az igazgatási szerveknél lévő párhuzamos nyilvántartások elkerülhetők. felesleges munkafolyamatoktól mentesítik a szerveket, az állampolgárok pedig megszabadulnak a különböző összeírási kötelezettségektől. a rendszer első, sikeres vizsgálója volt ez év tavaszán a választói névjegyzék gyors, pontos elkészítése. soha ilyen kevés reklamáció nem volt a névjegyzékekkel kapcsolatban, mint most.

/folyt.köv./

- 38 -

F 15:00

bb.53. /számítógépes... folyt/fé

a tervek között szerepel az iskolakötelesek, a sorkötelesek, az oltásra kötelezettek, a személyi igazolvány váltására kötelezett 14 éves fiatalok névjegyzékének elkészítése számítógépes rendszerben. e módszer tág lehetőségeket kínál tervezési munkák előkészítésére is. például iskola, óvoda, bölcsőde, orvosi körzetek létesítéséhez tervezési alapadatokat nyújt arra nézve, hogy ezek milyen térségben, mikor valósuljanak meg és mekkorák legyenek. az elképzelések szerint a következő öt éves tervben már hasznosítani tudják pécsen a számítógépes információkat létesítmények telepítésénél, a legkedvezőbb döntés meghozatalában.

a szakemberekkel ismertetik a pécsi kísérlet technikai, szellemi előkészítésében, az összírás és az adategyeztetés, az információrendszer megszervezése, gépre táplálása és az adatok szolgáltatása terén szerzett tapasztalatokat. mindennek nagy hasznát veszik a szakemberek, tekintettel arra, hogy kormányhatározat írja elő: 1975 január elsejével országosan is bevezetik az egységes állami népességnylvántartás rendszerét.

szerdán a dédász számítóközpontjában a népességnylvántartás pécsi kísérletének gyakorlati bemutatásával zárul a két napos konferencia. /mti/

--

bb.55. hogy ne robbanjanak a kutak - megoldották a vízből felszabaduló gázok leválasztását

vid-kz/mné fé -cz

1973.november 13.

tavaly békés megyében több helyen, így például a békéscsabai konzervgyárban felrobbant a furott kutak vízből felszabadult gáz. a robbanás két halálos áldozatot követelt, s megsemmisítette a gyár víztornyát is, mivel mind több helyen jelentkeznek hasonló gondok, csongrád, szolnok, hajdu-bihar és heves megye szakemberei, e megyék szakszervezeti tanácsainak munkavédelmi felügyelői, továbbá az országos vízügyi hivatal szakemberei és a szot illetékes munkatársai kedden békéscsabán megvizsgálták, s megvitatták azt a műszaki megoldást, amelyet a békéscsabai robbanás után a békés megyei víz-és csatornamű vállalat műszaki kollektívája dolgozott ki a gázrobbanások megelőzésére. a tanácskozás résztvevői és gáboroson működés közben is tanulmányozták azt a berendezést, amely leválasztja a víz robbanó gázelegyeit. a tapasztalatokról kedvezően nyilatkoztak, s a módszert alkalmasnak ítélték a furott kutak vízből felszabaduló gázok robbanásának megakadályozására. /mti/

--

14.42./fé

- 39 -

L. Bókai

F 15:05

bb 56. városiasodik négy szolnok megyei nagyközség - a nagyközségek helyzetéről tárgyalt a szolnok megyei tanács vb
1973. november 13.

vid-fm szb -cz

szolnok megye tizenhét nagyközségében a megye lakosságának 31.6 százaléka, azaz több mint 143.000 ember él. a nagy lélekszámú települések helyzetéről, távlati fejlesztéséről tárgyalt keddi ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapította, hogy a három, illetve négy évvel ezelőtt nagyközségi rangot nyert települések erőteljes változáson mentek keresztül. különösen az ipar fejlődött számottevően. tiszafüreden például három új üzem létesült. kunszentmárton ugyancsak három üzemmel gazdagodott. jászapátiban a váci kötöttárugyár, kunhegyesen a beloianniszi híradástechnikai gyár, jászfényszaru a budapesti kalapgyár teledített le. az ipar gyorsabbütemű meghonosodása egy-egy település általános fejlődésére is hatást gyakorol. tiszafüredet, kunszentmárton, tiszaföldvárt és martfüt városias fejlesztésre jelölték ki.

a megnövekedett hatáskörű nagyközségek tanácsai gyümölcsöző kapcsolatot alakítottak ki a gazdasági szervekkel, jól kihasználják a koordinációban rejlő lehetőségeket. a nagyközségek fejlesztési alapja az idén már megközelítette a százmillió forintot. a települések általános fejlesztéséhez több mint tizenötmillió forinttal járultak hozzá az üzemek és intézmények. a vb ülés megállapította: az ipar és a mezőgazdaság fejlődésével párhuzamosan gyorsítani kell a szolgáltatás fejlesztését, az egészségügyi hálózat bővítését. jelenleg tíz orvosi körzeti állás betöltetlen a nagyközségekben. napirendre kell tűzni a közművelődési intézményhálózat fejlesztését és korszerűsítését is. a nagyközségi tanácsok az új hatáskörökkel általában megfelelően élnek, de színvonalukban még nem érik el a kívánt mértéket. általános probléma, hogy az apparátusok jelenlegi szervezete már nem megfelelő a növekvő hatáskörök ellátására. a szervezeti felépítés nem változott olyan mértékben, ahogyan a nagyközségek szerepköre megkíváná. a végrehajtó bizottság több határozatot hozott a nagyközségek munkájának további javítására. /mti/

--

-40-

E 15'10

bb 57. elutazott a finn honvédelmi miniszter

t vt/mm szb hi -cz

1973. november 13.

kristian gestrin, a finn köztársaság honvédelmi minisztere és kísérete az elmúlt napokban baráti látogatás során ismerkedett hazánkkal, a magyar néphadsereg életével és tevékenységével. gestrin miniszter és kísérete, valamint czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter és a néphadsereg más vezetői között sokoldalú megbeszélésre került sor. áttekintették és értékelték a finn haderő és a magyar néphadsereg közötti jelenlegi kapcsolatokat és azok bővítésének lehetőségeit.

a baráti finn nép katonai küldöttségének látogatása, a szívélyes, őszinte légkörben lezajlott tárgyalások jól szolgálják a finn és a magyar nép, a két ország hadseregei barátságának elmélyítését, a két állam a béke megszilárdítása és a haladás érdekében kifejtett tevékenységét, s annak többoldalú továbbfejlesztését.

a finn haderő vezetőinek katonai programja alatt eddina gestrin és heritta sarmanne asszony az ország nevezetességeivel ismerkedett. többek között látogatást tettek a főtí gyermekvárosban, a május 1. ruhagyárban és a herendi porcelángyárban.

kristian gestrin és kísérete kedden délután elutazott budapestre. a finn vendégeket a ferihegyi repülőtéren ünnepélyesen, katonai tiszteletadással bucsúztatták. czinege lajos, vezérezredes, honvédelmi miniszterrel az élen a bucsúztatásnál jelen voltak a honvédelmi minisztérium katonai tanácsának tagjai, nagy jános külügyminiszterhelyettes, római rudolf, hazánk helsinki nagykövete, valamint paul jyrka:nkallio budapesti finn nagykövet. /mti/

--

bb 59. 155 mű három és félmillió példányban - a téli könyvvásár sajtótájékoztatója

t ró/gk-ju hi -cz

1973. november 13.

az idei téli könyvvásárra 17 kiadótól 155 mű jelenik meg összesen három és félmillió példányban. a 155 kötet közül 55 szépirodalmi /27 magyar és 28 világirodalmi/ alkotás, 62 tudományos és ismeretterjesztő mű, beleértve a gyermek-ismeretterjesztést is. az év köztudottan legnagyobb könyv népszerűsítő akciója alkalmából a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése az állami könyvterjesztő vállalat /közös sajtótájékoztatót tartott kedden a zeneművészek klubjában, ahol boldizsár iván ismertette a valóban színes és gazdag könyvválasztékot.

/ folyt. köv./

L. tal

15.05/ju

- 41 -

E 15'35

bb 59. / 155 mű három és ... 1. folyt./-ju

a könyvkiadás méltán lehet büszke a lírai kiadványokra, illyés gyula, nagy lászló, weöres sándor, rába györgy és simon istván köteteinek egyidejű megjelentetése európai viszonylatnabn is szinte páratlan gazdagságról tanuskodik. két kötettel tiszteleg a könyvkiadás a csokonai-évforduló alkalmából: az egyik bertók lászló ,, igy élt csokonai vitéz mihály,, című könyve, amely a móra gondozásában jelent meg, s második kiadásban jelenik meg a vitéz mihály ébresztése című csokonai-breviárium, szilágyi ferenc és papp jános szerkesztésében, a tankönyvkiadó gondozásában. költészeti csemegének ígérkezik ,, a gyönyörűség dalainak kezdete,, című óegyiptomi szerelmes versek kötete, amely molnár imre műfordításában művészileg is hiteles képet nyújt a ránkmaradt legősibb szerelmes versek világáról.

újabb kötettel gazdagodik a magyar remekírók sorozata, ezuttal nagy lajos válogatott műveit adva közre. az ókortól a xx. századig, négy évezred költészetéből állította össze a világirodalom legszebb verseit bemutató gyűjteményt Lator lászló ,, a világirodalom legszebb versei,, című kétkötetes kiadványban.

talán a szokásosnál is több mű jelenik meg a világirodalom prózájából; frankz kafka elbeszélései, kuprin kisregényei, kazantzakisz ,, akinek meg kell halnia,, című regénye, a világhírű nyugatnémet író, siegfried lenz ,, a világitóhajó és más elbeszélések,, című kötete, thomas mann válogatott elbeszélései vagy mario vargas llosa ,, négy óra a catedralban,, című regénye. az orosz irodalom nagy klasszikusainak leghíresebb darabjait kiadja az olvasónak az ,, orosz dráma klasszikusai,, kétkötetes kiadása. a művészeti tárgyú könyvek sorában lát napvilágot lánccs sándor ,, egry józsef,, könyve a corvina kiadó magyar festők sorozatában, kampsis antal - németh lajos ,, képek és nézők,, című kötete, garas klára ,, olasz reneszánsz portrék,, című alkotása, s lajta edit ,, korai francia festészet,, című könyve, amely a festészet nagy mesterei sorozatában jelenik meg.

az állami könyvterjesztő vállalat jó áruellátással készül sikeresen lebonyolítani a várhatóan nagy forgalmat. száztizenöt budapesti könyvesbolt mellett 64 pavilon, valamint az üzemekben, gyárakban, intézményekben kétezer könyvbizományos várja gazdag választékkal a vásárlókat. a téli könyvvásár immár hagyományos eseménye a népszerű könyvsorjáték is. a mostani, 37. könyvsorjátékban részt vevők - a több ezer könyvnyeremény mellett - autót, társasutazásokat, vásárlási utalványokat nyerhetnek. /mti/

15.15/ju

- 42 -

Fi 15.15

bb 58. a vasuti hálózat korszerűsítését, fejlesztését sürgették a heves megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén

vid/fm-ju -cz

1973. november 13.

a heves megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden egerben tartott ülésén a vasuthálózat helyzetéről és feladatairól táncskozott. az ülésen elmondották, hogy heves megyében a vasuthálózat a múlt század második felében alakult ki és a vágányok egyrésze jelenleg is a 60-70 év előtti állapotokat idézi. a megyében számos olyan sínpart üzemeltet a máv, amelyeken az óránkénti sebesség mindössze 40 kilométer, s ezeken a vonalakon a szolgáltatás is messze elmarad az igényektől. ismertették azt is, hogy heves megyében az utóbbi években számos kedvező intézkedés történt - elsősorban a fontosabb vasuti szakaszokon - a forgalom korszerűsítésére. ugyanakkor leszögezték, hogy a vasuti közlekedés korszerűsítése a fejlődés ellenére sem tartott lépést heves megye gyors iparosodásával és az idegenforgalom ugrásszerű növekedésével. a testületi ülésen sürgették az egerbe, valamint a gyöngyösrre irányuló, a fővonalhoz csatlakozó vasuti pályák gyorsabb ütemű korszerűsítését. szóvá tették, hogy eger az egyetlen megyeszékhely az országban, amelynek nincs közvetlen összekötő vasútja a fővárossal, holott a népszerű városba és környékére irányuló személy- és teherforgalom ennek szükségességét egyre inkább indokolja.

bejelentették, hogy az eger-füzesabony közötti vasútvonal korszerűsítése kedvező ütemben halad és előreláthatólag a negyedik ötéves terv időszakában megkezdik az egeri vasútállomás korszerűsítését is.

a végrehajtó bizottság kezdeményezte, hogy füzesabonyból kiindulva heves irányába 34 kilométer hosszú új vasútvonal épüljön; ez a vágánypár a dél-heves megyei táj ipartelepítését is szolgáltná, ugyanakkor javulna a vasuti összeköttetés egeri hevesi, valamint szolnok között. /mti/

--

bb 60. pullai árpád látogatása somogy megyében

vid/fm-ju -cz

1973. november 13.-.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára kedden somogy megyébe látogatott. a vendéget marcaliban szigeti istván, a megyei pártbizottság titkára, király ferenc, a marcali járási pártbizottság első titkára, valamint dr. resz zoltán, a megyei tanács vb. járási hivatalának elnöke fogadta.

/ folyt. köv./

15.30/ju

- 43 -

Fi 15.30

bb 60. / pullai árpád ... 1. folyt./-ju

király ferenc a járás, valamint marcali politikai, gazdasági és kulturális helyzetéről tájékoztatta pullai árpádot, aki ezután a megye és a járási vezetők társaságában mesztegnő községet kereste fel. a falu művelődési otthonában molnár istván, a pártalapszervezetek csucstítkára köszöntötte a vendégeket, majd horváth lászló, az egyesült „Ladi János”, termelősövet-tanács elnöke pedig a falu életéről, az eredményekről és problémákról számolt be. a tájékoztató után baráti beszélgetést folytattak a termelősövetkezet és a falu helyzetét előbbrevivő teendőkről. pullai árpád délután marcaliban kommunista aktívülésen tartott tájékoztatót az időszéri bel- és külpolitikai kérdésekről. /mti/

bb 61. divatprognózis 1974-75 őszi-telére

t ol/mmé-ju ie -cz

1973. november 13.

az iparyállalatok tervezői és szakemberei részére mutattak be válogatott kollekciót kedden a divattervező vállalat józsef köruti termében. a csaknem másfélszáz összeállítás az 1974-75-ös őszi-téli idényre szóló ajánlatot illusztrálta konfekcionált és kötszövött női, férfi és gyermekruhákkal, kosztümökkel, kabátokkal és más ruhadarabokkal. a cél az volt, hogy mintával szolgáljanak a nagyipari termeléshez és elősegítsék, hogy a divat tervezése az alapanyagtól a késztermékig és a kapcsolódó kiegészítőkig azonos felfogást tükrözzön. a divattervező munkatársai előrejelzésük megbízhatósága érdekében gyorsan követik a nemzetközi divat változásait, felfigyelnek minden, magyarországi honosításra alkalmas új öltözködési irányzatra.

mostani prognózisuk szerint a jövő év hidegebb szezonjaiban nagy szerephez jut a bőr és a műbőr, a kabátszövetek közül elsősorban a shetland, a tweed-karakter lesz a legjellemzőbb; a fiatalság öltözködése jobban elkülönül a középkorukétól. ezzel szemben a nők számára szinte minden korosztálynak terveztek nadrágos viseletet és a férfi ruházatban ugyancsak független a kortól a sportos jelleg. a kabát hossza általában takarja a térdet. újdonság a zippzárral hosszabbítható kabát, amit egy vízszintes szabásvonal alkalmazásával a térd alatti „kiegészítéssel”, tesznek „hosszu esti viseletté. a szoknya, a blúz, a mellény, a kardigán, a nadrág, a hosszabb, rövidebb lumberjack és pulóver teszi ki a nappali öltözet 90 százalékát. színesnek, változatosnak ígérkezik mind a nők, mind pedig a férfiak, és rendkívül üdének a kicsinyek divatja.

a gyermekruha-tervezők gondoltak arra is, hogy olyan nagyobb szériákban gyártható együtteseket tervezzenek, amelyek az üzletekben külön is kapható darabjaikkal hosszabb hordás után felfrissíthetik a kicsinyek öltözékét. /mti/

15.45/ju

- 44 -

bb 62. ésszerűbb üzemszervezés, a kapacitás jobb kihasználása - 30 százalékkal több műtrágyát ad a tervezettnél a péti nitrogénművek

vid/ká-ju -cz

1973. november 13.

az ésszerű üzemszervezésben, a szocialista brigádmozgalomban rejlő óriási lehetőségeket bizonyítják a péti nitrogénművek legújabb termelési eredményei. az előzetes számítások és az eddigi eredmények szerint az év végéig 30 százalékkal több műtrágyát adnak a tervezettnél. ez a többlet tonnákban kifejezve 13.000 tonna ammóniát, 52.000 tonna pétisót és 6.000 tonna ammónitrátot jelent.

gondos felmérés és elemző munka alapján módosították a szokásos évi nagyjavítás módszerét. az eddigi gyakorlat szerint több hétre egyszerre állt le a gyár valamennyi üzeme, s a termelés színhelyét teljes egészében a karbantartók szállták meg. ebben az esztendőben először nem volt termelési szünet a péti nitrogénművekben. a különböző üzemszervezések egymást váltva, egymás után végezték el a szükséges javításokat, karbantartásokat. ezzel a módszerrel egy helyre tudták összpontosítani a legjobb szakembereket, így a munka gyorsabb, biztonságosabb volt. ugyanakkor az üzemelő részlegek átvállalták a termelési többletet a leálló gyárrészekről. így a termelés folyamatos és zavartalan volt. ebben nagy részük volt a vállalat szocialista brigádjainak is, amelyek vállalták, hogy rugalmasan megoldják a szükséges átcsoportosításokat, kísérik a másik üzemszervezés javító, illetve termelő kollektíváját. a nagyjavítás során tökéletesítették a kettős műtrágyagyár berendezéseit is. /mti/

bb 63. a kecskeméti színház megkezdte bajai évadját

vid/fm-ju -cz

1973. november 13.

a kecskeméti katona józsef színház ezentúl nemcsak nyáron, hanem egész évben játszik baján is. a megyeszékhelyen műsorra tűzött darabokat sorra bemutatja majd bács-kiskun megye déli, nemzetiségi területének központjában. külön ifjúsági előadásokra is sor kerül. a színház bajai évadját kedden kezdte meg a józsef attila művelődési központ színháztermében. elsőként shakespeare „troilus és cressida”, című drámáját adták elő, szakács eszterrel és farády istvánnal a címszerepekben, ruszt józsef rendezésében. /mti/

15.55/ju

- 45 -

F. 16'10

15.45/ju

bb 64. befejeződött a magyar-bolgár barátsági hét veszprém megyében

vid/fm-ju -cz

1973. november 13.

veszprém megyében kedden befejeződött a november 6-án megnyitott magyar-bolgár barátsági hét. ez alkalomból kedden a megyeszékhelyen, a veszprém szállóban fogadást adott sztojan sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és sztojan radev, a budapesti bolgár kulturális központ igazgatója. a fogadáson megjelent pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára, dr. radnóti istván, a veszprém megyei tanács elnöke, nagy gyevi béla, a hazafias népfront veszprém megyei bizottságának titkára, a megye és a város társadalmi életének több képviselője.

várpalotán a barátsági hét záróeseményeként bolgár plakátkiállítás nyitottak, továbbá baráti találkozót és „ki tud többet bulgáriáról”, címmel ifjusági vetélkedőket rendeztek. /mti/

--

bb 65. lublini vajdasági küldöttség debrecenben

vid/fm-ju -cz

1973. november 13.

az évek óta kialakult testvéri, baráti együttműködés jegyében és a kapcsolatok további elmélyítése érdekében hajdu-bihar megyébe érkezett a lengyelországi lublini vajdaság három tagú küldöttsége ryszard socha-nak, a lengyel egyesült munkáspárt lublini vajdasági bizottsága titkárának vezetésével.

dr. ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács elnöke fogadta és tájékoztatta a lengyel vendégeket a megye életéről.

a küldöttség tagjai kedden délután a hajdu-bihar megyei pártbizottságra látogattak, ahol sikula györgy, a megyei pártbizottság első titkára fogadta őket. /mti/

--

16.00/ju

- 46 -

R 1675

bb. 65. munkásszinjatszók tanácskozása tatabányán

vid/rj fm -cz

1973. november 13.

a népművelési intézet rendezésében kedden a munkásszinjatszók csoportok vezetői tanácskoztak a tatabányai népházban. ajkai, győri, komlói, szolnoki, csepeli, pesterzsébeti és tatabányai együttesek vezetői értékelték a mozgalom helyzetét és összeállították a munkásszinjatszók első országos találkozójának a programját.

éless béla, a népművelési intézet munkatársa, az országos szinjatszók tanács titkára elmondotta, hogy az utóbbi 5-6 évben sokat fejlődött a munkásszinjatszók mozgalma, az egyik legnagyobb eredmény, hogy önerőből kialakították sajátos játékstílusukat. számos együttes országos hírnévre tett szert, s ma már egységes munkásszinjatszók mozgalomról lehet beszélni. közvetlenül a szakszervezetek irányításával 600 munkáseggyüttes tevékenykedik az országban, egyéb felügyeleti szervekhez pedig nyolcszáz olyan csoport tartozik, amelyek ugyancsak sokat tesznek a munkások művelődéséért. ez indokoltá teszi, - hangsúlyozták az ülésen, - hogy bővítsék a munkásszinjatszók kategóriáját. nem az a meghatározó, hogy hány munkás szerepel egy csoportban, hanem az a döntő, hogy az üzemekben, a gyárakban, a munkástelepüléseken művészi fokon vállaljanak részt az ismeretterjesztésből.

a megbeszélésen ismertették, hogy mostanáig elsősorban a szakszervezetek segítették a mozgalmat, számos országos ^{szakszervezet} és vállalattól azonban nem kaptak olyan támogatást, amilyent kiérdemeltek az együttesek. országos felmérés igazolja, hogy a közművelődésre fordított anyagi és szellemi tőkéből csak kis mértékben részesültek.

L. intézmények

ismertették a megbeszélésen, hogy november 23-25-között tatabányán rendezik meg a munkásszinjatszók első országos találkozóját. nyolc együttes ^{szerepel} majd a bemutatókon és mintegy 60 csoport vezetője, valamint a szakszervezetek, a tanácsok és más intézmények képviselői „megfigyelőként”, vesznek részt a nagyszabású fesztiválon. a program érdekessége, hogy az együttesek a város több üzemében is - a műszakváltások időpontjában - rendeznek bemutatókat a bányászoknak, ipari munkásoknak. a találkozón megvitatják, milyen új feladatok várnak az együttesekre, s mit kell tenniük az irányító szerveknek. szakmai előadások hangzanak el a munkások körében végzett legújabb szociológiai felmérésekről is. /mti/

--

16.00 rj

- 47 -

bb. 67. csokonai-émléknapi karcagon

vid/fm/rj -cz

1973. november 13.

csokonai vitéz mihály születésének 200. évfordulója tiszteletére irodalmi napok kezdődtek karcagon, a nagykum város művelődési szerveinek rendezésében. a több napig tartó eseménysorozatot kedden szavalóverseny vezette be, az ifjúsági klubban a középiskolák diákjai és a szakmunkástanulók legjobb versmondói adták elő a költő legnépszerűbb műveit. a következő napokban a város iskoláiban rendhagyó irodalmi órákat tartanak. az órákon irodalomtörténészek ismertetik csokonai életét és munkásságát. neves előadóművészek tolmácsolják a leg szebb csokonai-verseket. az ifjúsági klubban költő-versmondó találkozóra kerül sor, kiss tamás költő beszélget az irodalombarát fiatalokkal. a rendezvénysorozat kiemelkedő eseményeként november 16-án ünnepi csokonai irodalmi estét rendeznek a déryné művelődési házban. /mti/

--

bb. 68. szolnoki rekord: ötvenhárom és fél vagon cukor egy nap alatt

vid/kz/rj -cz

1973. november 13.

a szolnoki cukorgyárban félidőn túl jutott a feldolgozási idejére. a csaknem egymilliárd forintos költséggel felújított üzem berendezései kedden délig 22.500 vagon répát dolgoztak fel, s ebből kereken kétezeröttszáz vagon cukor készült. az ország jelenlegi legnagyobb teljesítményű gyára a termelés második félidejére megnövelte a kapacitását. üzembehelyezték a harmadik ndk gyártmányu nagy kazánt, amellyel kompletté vált az üzem központi hőerőműve. az új gőztermelő gépegység üzemelésével husz-harminc vagonnal emelkedett a napi répafeldolgozás, s eléri a négyszázhusz-négyszázharminc vagon. az újabb fejlesztéssel megszületett a hatvan éves gyár történetének eddigi legnagyobb termelési rekordja: egyetlen nap alatt ötvenhárom és fél vagon jóminőségű cukrot gyártott, de ugyanakkor a napi átlag is eléri a negyvennyolc-ötven vagon. a gyár raktárából folyamatosan szállítják a készterméket a kereskedelemnek. /mti/

--

16.10 rj

- 48 -

R 16'30

bb. 69. felhasználható: 18 óra után!

ankét szegeden a magyar-csehszlovák kulturális kapcsolatokról

vid/fm/rj -cz

1973. november 13.

a hazafias népfront szegedi városi bizottságának rendezésében kedden két magyar-csehszlovák barátsági program zajlott le a tiszaparti városban. délután a városi népfront székházban a magyar-csehszlovák kulturális kapcsolatok alakulásáról tartott előadást jan /.../, a budapesti csehszlovák kultúra igazgatóhelyettese. jan /.../ ezután a városi ifjúsági házban a fiatal utazók klubjában filmvetítéssel kísért előadáson ismertette csehszlovákia történelmi nevezetességeit. /mti/

--

Lgothe

bb. 70. felhasználható 19.00 óra után!

megkezdődtek a csurgói csokonai napok

vid/ká/rj -cz

1973. november 13.

csokonai vitéz mihály születésének 200. évfordulója tiszteletére kedden a somogy megyei csurgón megkezdődtek a csokonai napok. a gimnázium disztermében pápa imre, a nagyközségi tanács elnöke méltatta a költő somogyi munkásságát, majd svenda istván, a megyei tanács művelődésügyi osztályvezetője megnyitotta a csokonai könyv- és dokumentumkiállítást. ezen a napon került sor arra a tudományos tanácskozássra is, amelyen irodalom szakos tanárok, csokonai kutatók vettek részt. délután koszoruzási ünnepséget rendeztek a csokonai szobornál. a november 22-ig tartó csurgói programsorozat első napja a művelődési ház nagytermében csokonai emlékesttel zárult, amelyen a csokonai vitéz mihály gimnázium irodalmi színpada adott műsort. szerdán a művelődési házban csokonai szavalóversennyel folytatódik az emlékezés. /mti/

--

bb. 71. felhasználható 19.00 óra után!

majakovszkij emlékműsorok komárom megyében

vid/ká/rj -cz

1973. november 13.

komárom megye két legnagyobb művelődési központjában kedden megemlékeztek majakovszkij születésének 80. évfordulójáról. az esztergomi petőfi művelődési központban és a tatabányai megyei művelődési központban nagy sikerrel mutatták be a budapesti irodalmi színpad teli torokból című emlékműsorát. /mti/

--

16.20 rj

- 49 -

R 16'50

bb. 72. a két milliomodik hektoliter must

1973. november 13.

vid/kz/rj -cz

az idei termésből a kétféle milliomodik hektoliter mustot is „elnyelték”, az ország borgazdasági vállalatának pincéi. a „jeles”, szállitmány kedden, a Lajosmizsei Kossuth Szakszövetkezetből érkezett a közép-magyarországi pincegazdaság kecskeméti telepére, ahol ünnepélyesen vették át a mustot. az állami pincészetek az idén 720 000 hektoliterrel több mustot vásároltak fel a termelőktől mint tavaly. /mti/

bb 74. moszkvai autókonstruktörök komárom megyében - a zil-gyár és a volán képviselőinek tapasztalatcseréje

1973. november 13.

vid/kz-ju la

több napos tapasztalatcserét tartanak tatán a moszkvai zil-gyár képviselői, az afit és a volán tröszt vállalatának vezetői, munkásai. a zil típusu tehergépkocsik gyártói és a magyar felhasználók közvetlen tapasztalatcseréjét a szovjet avtoexport és a megürt magyar külkereskedelmi vállalat rendezi.

a kedden megkezdődött tapasztalatcserén a moszkvai gyár és a külkereskedelmi vállalatok vezetői elmondották, hogy a találkozó új kezdeményezésnek számít. a szakemberek információcseréjével arra törekcsenek, hogy minél gazdaságosabb legyen a zil teherautók alkalmazása. magyarországnak eddig 30.000 ilyen tehergépkocsit adtak el, hazánk az egyik legnagyobb külkereskedelmi partnere a moszkvai gyárnak.

a négy napos találkozóra az ország minden részéből érkeztek szakemberek, szerelők, üzemmérnökök, vevőszolgálati ügyintézők, akik valamilyen formában dolgoznak a szovjet gyártmányu gépkocsikkal. a gyár konstruktőrei olyan speciális ismereteket tartanak részükre, amelyek a műszaki leírásokban nem, vagy csak hiányosan szerepelnek. a tehergépkocsik szereplőit különleges szakmai fogásokra tanítják meg. ugyanakkor a magyar szakemberektől hasznos információkat szerezhetnek a szovjet autókonstruktörök is.

a szovjet vendégek gazdag szemléltető anyagot, zil-fődarabokat, alkatrészeket, metszeteket hoztak magukkal, s ezekkel gyakorlati bemutatókat is rendeznek. /mti/

16. 15/ju

- 50 -

F 16 52

bb 73. a semmelweis orvostudományi egyetem

-ju la

1973. november 13.

tanácsa az 1973. évi semmelweis emlékérmét és jutalomdíjat dr. kesztyüs Lóránd akadémikus, egyetemi tanárnak ítélte oda az experimentális immunológia terén elért kimagasló eredményeiért.

a semmelweis emlékelőadást kesztyüs professzor az „immunoglobulinok submolekularis fragmentumainak biológiai hatásai”, címmel november 16-án, délután 17 órakor tartja, a 11. sz belgyógyászati klinika tantermében /bp.viii., szentkirályi u.46./ /mti/

felhasználható: 19 óra után!

bb 75. csokonai-emlékest szekszárdon

vid/fm-ju la

1973. november 13.

csokonai vitéz Mihály születésének 200. évfordulója alkalmából kedden emlékestet rendezett a szépirodalmi kiadó, a művelt nép könyvterjesztő vállalat és a tolna megyei könyvtár a szekszárdi Babits Mihály művelődési központban. az irodalmi esten Benkő Dániel, Csányi László, Fenyő Ervin, Kovács P. József és Márai Enikő működött közre. /mti/

bb. 76. nemzetközi kerekasztal konferencia a nőtanács székházában

t/gy/tr/rj xhi, la

1973. november 13

a magyar nők országos tanácsának vendégeként hazánkban tartózkodó jugoszláviai, ndk-beli, román és francia nőküldött-ségek tagjai kedden egésznapos tanácskozást tartottak a mnt vezetőivel és aktivistáival a nőmozgalom időszerű feladatairól, különös tekintettel a nők közéletben és családban betöltött szerepére, helyzetére. a tanácskozáson résztvett erdei Lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke.

/folyt.köv./

17.45 rj

- 51 -

F 18 50

klupp judit, a nőtanács társadalmpolitikai osztályának munkatársa vitaindító előadásában beszámolt arról, hogy a nőtanács jelenlegi munkájának középpontjában a nők közéletben elfoglalt helyéről, szerepéről készülő tanulmány összeállítása áll. ebben a tanulmányban a jelenlegi eredmények kimutatása mellett megfelelő javaslatokat is tesznek a meglévő hibák megszüntetésére. a női képviselője a tanácskozás résztvevőinek vázolta: a magyar lányok, asszonyok mind nagyobb számban tevékenykednek a legkülönbözőbb politikai, társadalmi testületekben. közéleti tevékenységük további kibontakoztatása azonban még sok segítséget igényel a társadalomtól. jelenleg a munkaképes nők 70 százaléka dolgozik, s a dolgozó nők több mint fele családanya. éppen ezért érdemes megvizsgálni, hogyan hat a család életére a munkavállalás, hogyan egyeztethető össze az anyai hivatás ellátása és a munka; milyen további társadalmi és gazdasági támogatásra van szükség a nő családon belüli egyenjogúságának kiteljesedéséhez. ismertette a dolgozó nők élet- és munkakörülményeinek javítását célzó párt- és kormányhatározatok megvalósításának eredményeit; a résztvevők különös érdeklődést tanúsítottak a gyermekgondozási segély bevezetésének hatása tapasztalatai iránt.

irene leuscher, az ndk nőszövetségének osztályvezetője hozzászólásában a fiatal házások, a családalapítás előtt állók és a kisgyermekes anyák érdekében született párt- és kormányintézkedések tapasztalatairól beszélt. elmondta, hogy az ndk-ban jelenleg az óvodáskorú gyerekek 70 százalékát, a bölcsődés korúak 30 százalékát tudják elhelyezni a gyermekintézményekben. ország-szerte gyors ütemben fejlesztik a gyermekintézményeket: most, a népgazdaság ötéves tervének féllidején az óvodaépítési programot már 73 százalékban megvalósították. beszélt az elmúlt év áprilisában hozott szociálpolitikai intézkedések kedvező hatásáról. azokban a családokban, ahol három, tizenhat éven aluli gyermeket nevelnek, az anyák heti 40 órás munkabeosztásban dolgoznak. e családoknál az édesanyáknak évi 21 szabadságnap jár. nagy népszerűsége talált az ndk-beli fiatalok körében egy másik intézkedés: az ifjú házások - akik nem töltötték be 26. életévüket - ötezer márka kamatmentes családalapítási kölcsönt kapnak, nyolc évre. egy-egy gyermek születésekor a kölcsönből bizonyos összeget elengednek - három gyermek esetében a hitelt nem kell visszafizetniük.

/folyt.köv./

17.50 rj

- 52 -

Fi 18.05

anica kuhar, a szlovén nőkonferencia titkárságának tagja a hazai tapasztalatokról szólva kiemelte: jugoszláviában jelenleg a nők közéleti szereplése a legaktuálisabb téma mind a politikai, mind a társadalmi szervezetekben. jugoszlávia szocialista társadalmi rendje biztosítja a nők közvetlen részvételét a közéletben. ennek nagyobb arányu megvalósításáért azonban más területeken is többet kell tenni. jugoszláviában a foglalkoztatottak 35 százaléka nő, szlovéniában és horvátországban 42, illetve 46 százalék az arány. a munkahelyi és a tanácsai társadalmi szervezetekben 30 százalékban nők tevékenykednek: közvetlenül jávasolnak, döntenek a gyermekélelmezés, a helyi szolgáltatás és más kérdésekben. a cél az, hogy minél több tehetséges, jóképességű leány és asszony tevékenykedjék a magasabb szintű, országos választott testületekben is. ennek egyik feltétele a jugoszláv lányok, asszonyok politikai és szakmai tudásának, képzettségének növelése. ma még a dolgozó nők nagyobbik hányada betanított, vagy segéd munkásként, tehát nehéz fizikai munkán dolgozik. éppen ezért a jugoszláv nőkonferencia minden fórumot és alkalmat megragad annak ösztönzésére, hogy a társadalom fokozott segítsége mellett mind több leány és asszony törekedjen magasszintű képesítés megszerzésére.

janine zaidner, a francia nőszövetség országos titkára beszélt azokról az országos akciókról, amelyeket a francia nők, családanyák élet- és munkakörülményeinek megjavításáért indítottak. mint elmondta, a francia nők napjainkban a politikában csak jelentéktelen eredményeket érnek el. részvételük 1958 és az ötödik köztársaság óta csökkent. csupán a női polgármesterek száma gyarapodott: jelenleg mintegy 400-an tevékenykednek. jelenleg a francia nők nehéz körülmények között élnek: a létfenntartási költségek az utóbbi esztendőben 12 százalékkal emelkedtek, s a számoltartott 600 000 francia munkanélküli többsége nő. a francia nőszövetség ez év őszén országos akciót indított a családi pótlék felemeléséért. a nőszövetség több mint 200 000 francia asszony aláírásával ellátott követelési listát juttatott el a miniszterelnökhöz! az eredmény: először hat százalékos, majd további négy százalékos emelést sikerült elérni a családi pótlék összegében. ugyancsak súlyos gond: franciaországban két és félmillió bölcsődéskorú gyermek számára 32 000 helyet biztosító gyermekintézmény van. a kisgyermekes anyák többsége tehát kénytelen otthon maradni: ők nem választhatnak, hogy dolgozzanak-e, vagy sem. franciaországban jelenleg 7 millió 500 ezer leány és asszony dolgozik, s a francia nőszövetség évről-évre azért harcol, hogy létrejöjjenek az elengedhetetlen szociális szolgáltatások, amelyek megjavítják a nők és a gyermekek életét.

a tanácskozás résztvevői magyarországi látogatásuk során vidékre is ellátogatnak. /mti/

--

18.00 rj

- 53 -

Fi 18.15

bb. 77. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00-18.00 óráig

rj la

1973. november 13.

45. magyar postamuzeum
46. őszi munkák
47. az argentin szolidaritási mozgalom képviselői budapsten
48. befejeződött a szüret heves megyében
49. szocialista brigádvezetők vállalati tanácskozásai
50. diófák-diósgyőrbe
51. lakások vállalati támogatással
52. a műszaki egyetem és a csepel művek vezetőinek megbeszélése
53. országos tapasztalatcsere pécssett
54. nemzetközi könnyűipari konferencia sopronban
55. hogy ne robbanjanak a kutak...
56. városiasodik négy szolnok megyei nagyközség
57. elutazott a finn honvédelmi miniszter
58. a heves megyei tanács vb-ülése
59. a téli könyvvásár sajtótájékoztatója
60. pullai árpád látogatása somogy megyében
61. divatprognózis
62. péti nitrogénművek
63. a kecskeméti színház bajai évadja
64. magyar-bolgár barátsági hét
65. lublini vajdasági küldöttség debrecenben
66. munkásszínház tanácskozása /tévésen 65. számmal ment k-1/
67. csokonai-émléknepok karcagon
68. szolnoki rekord
69. ankét szegeden a magyar-csehszlovák kulturális kapcsolatokról
70. csurgói csokonai napok
71. majakovszkij emlékműsorok
72. must
73. semmelweis-émlékérem
74. moszkvai autókonstruktőrök komárom megyében
75. csokonai emlékest szekszárdon
76. kerekasztal konferencia
77. hírjegyzék

/mti/

18.15 rj

Fi 18'30

--

- 54 -

bb 78. emberkonzerv vagy alkotó öregség? - előadás az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának központjában

t mir/tr-ju hi la

1973. november 13.

az árpád-kori sírleletek vizsgálatai szerint honfoglaló őseink átlagosan 20-22 évet éltek. a tudomány mai ismeretei azonban azt bizonyítják, hogy az emberi szervezet 120 éves korig is életképes lenne, ha jobban vigyáznánk magunkra, nem szennyeznénk a levegőt, a vizet, nem idegesítenénk egymást és jobban óvnánk testi épségünket - mondotta az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának központjában keddi előadásán bakács tiber professzor, az országos közegészségügyi intézet főigazgatója.

különös paradoxon ez: amíg az ember természetes körülmények között, a természetben, azzal szerves egységben élt, járványok, fertőző betegségek tizedelték őseinket. a fertőző betegségek még a két világháború közötti években is a halálozási ranglista élén álltak. most a környezeti ártalmak, az egészségtelen életmód, a kevés mozgás, és az állandó idegfeszültség miatt az ember legnagyobb ellenségei az érrendszeri megbetegedések, s különös módon - a keringési zavarok és a daganatos megbetegedések után - a balesetek okozzák a legtöbb ember halálát. vagyis amíg az emberiség legnagyobb ellenségeinek, a fertőző betegségeknek megtaláltuk az ellenszerét, most elsősorban az ember alkotó tevékenysége nyomán elhatalmasodó „kisebb”, ártalmak veszélyeztetik az életünket. még sem tulajdonitunk kellő figyelmet a városiasodással járó környezeti ártalmak felszámolására.

intő példák egész sora bizonyítja, hogy a tervező-alkotó ember az urbanizálódás folyamatában nem nélkülözheti a biológiai alapokon nyugvó embercentrikus szemléletet. napjaink városfejlesztését ugyanis még mindig a túlzott praktikusság jegyeit magán viselő műszaki szemlélet hatja át. s ha ezen saját magunk védelmében változtatni akarunk, nem nyugodhatunk bele, hogy körülöttünk gépkocsik ezrei, gyárak százai ontják a füstöt, a port és a szennyező, mérgező vegyi anyagokat. érdemes elgondolkodni azon is, hogy sokszor merő figyelmetlenségből idegesítjük, hajszoljuk, bosszantjuk egymást. pedig a stressz elleni védekezés is szerves része a környezetvédelemnek, s nem mindegy, hogy mindennapi életünk, munkánk során, vagy éppen oktatási rendszerünkben milyen helyet szánunk ennek a fontos témának.

- a jövő városai csak akkor szolgálhatják a jelenleginél jobban az ember érdekeit, ha az eddigieknél sokkal több gondot fordítunk saját egészségünk, testi épségünk megőrzésére. célunk nem az, hogy a 70-80-90 éves, vagy annál idősebb élő „emberkonzervek”, számát gyarapítsuk, hanem az, hogy az emberek életük optimális végső határáig megőrizzék fizikai és szellemi frissességüket, - mondotta bakács tiber professzor. /mti/

--

18.50/ju

Fi 19'05

bb. 79. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti november 13-án, kedden este:

tr/rj La

széles, változékony idő

várható időjárás szerda estig: napközben felhőátvonulások, szórványos, futó esővel, egy-két helyen zivatarral. megélénkülő, időnként megerősödő, helyenként viharos lökésekkel kísért délnyugati, nyugati, később északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 5-10 fok között lesz. /mti/

--

bb 80. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke
18.00 órától zárásig

um La

1973. november 13.

78. előadás az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsának központjában
79. időjárásjelentés
80. hírjegyzék

--

--

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztők : halasi györgy

Lakatos erzsébet

21.00/um

— Vége —

— Vége —

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. november 14.

bb 1. elhúzódnak a belvárosi épület-tatarozások - tanácsi birálat az ikv címére

i -don/tr-ju hi La

1973. november 14.

az v. kerületi tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén sok birálatot, elmarasztaló észrevételt kapott a kerületi ingatlankezelő vállalat, illetve több építőipari vállalat. a testület ülésén a többi között elhangzott, hogy a lakóépületek tatarozása rendkívül hosszú ideig tart. ezt a megállapítást több példával is alátámasztották. a fővárosi 2-es számú építőipari vállalat lassu munkatempóját érzékelteti, hogy a néphadsereg utca 3. számú épületet 41 hónap, a városház utca 16. számú épületet 35 hónap és a váci utca 26. számú épületet 33 hónap alatt ujitotta fel. a különböző mutatószámok - termelési érték, munkások létszáma, stb. - egybevetése alapján az állapítható meg, hogy egy-egy lakóház felujításán havonta átlagosan hatan dolgoztak. akadt olyan épület is, amelynek rendbehozatalán havonta 3-4 munkást foglalkoztattak.

a tanács végrehajtó bizottsága szerint a lakóházak felujítása általában azért húzódik el, mert a tervező, a kivitelező és a beruházó munkája nincs kellően összehangolva. a legfőbb ok, hogy a kivitelező, tehát az épületet tatarozó vállalat rendszerint nem vesz részt az épületfelujításokkal kapcsolatos előkészítő munkában. a kivitelező „tartózkodó”, magatartása miatt a szerződés kötésre 4-6-8 hónappal később kerül sor. a véget nem érő véleményeltérések és huza-vonák eredménye azután, hogy az épületek tatarozása rendkívül vontatottan halad.

/ folyt. köv. /

17.

F. 1973

- 1 -